

Πολιτική για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση

Πολιτική που απευθύνεται σε όλα τα μέλη του προσωπικού και στους εκπροσώπους της ActionAid

Ημερομηνία: Ιούνιος 2019

Συντάκτης: Διεθνής Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (Global SHEA and Safeguarding Team)

Υπό την αιγίδα του: Adriano Campolina, Γενικού Γραμματέα. Η πολιτική έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη της ActionAid International (AAI)

Ημερομηνία επικαιροποίησης: Ιούνιος 2021

Περιεχόμενα

[1. Εισαγωγή](#)

[1.1 Σκοπός](#)

[1.2 Διαφορά ανάμεσα στην Πολιτική για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση, στην Πολιτική για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση στον Εργασιακό Χώρο και στην Πολιτική για την Προστασία και τη Διασφάλιση των Δικαιωμάτων του Παιδιού της ActionAid](#)

[1.3 Πεδίο εφαρμογής](#)

[1.4 Αρχές φεμινιστικής ηγεσίας](#)

[2. Ορισμοί και θέσεις πολιτικής](#)

[3. Εμπιστευτικότητα](#)

[3.1 Προστασία δεδομένων](#)

[4. Ρόλοι και αρμοδιότητες](#)

[4.1 Διευθυντές Χώρας/Εκτελεστικοί Διευθυντές](#)

[4.2 Προϊστάμενοι](#)

[4.3 Αρμόδια Άτομα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση](#)

[4.4 Ανθρώπινο Δυναμικό](#)

[5. Συνεργάτες](#)

[6. Ασφαλέστερη πρόσληψη και κύκλος ζωής εργαζομένων](#)

[6.1 Ειδική εισαγωγική κατάρτιση](#)

[6.2 Κατάρτιση](#)

[7. Ασφαλέστερος σχεδιασμός προγραμμάτων](#)

[7.1 Εκτίμηση κινδύνου](#)

[7.2 Μηχανισμοί καταγγελιών](#)

[7.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση](#)

7.4 Αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

8. Αλληλεπίδραση με δικαιούχους και μέλη κοινοτήτων, μεταξύ άλλων με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο

8.1 Συλλογή περιεχομένου

8.2 Επισκέψεις

9. Διαδικασίες υποβολής αναφοράς

10. Ανταπόκριση σε ανησυχίες και καταγγελίες

10.1 Διαδικασία διαχείρισης περιστατικού

10.2 Ασφάλεια στη διαχείριση περιστατικών σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση

10.3 Αντίποινα για καταγγέλλοντες, θύματα και μάρτυρες

10.4 Ψευδείς ή κακόβουλες καταγγελίες

11. Επιλογές υποστήριξης

Παράρτημα 1 – Διάγραμμα ροής για τη διαχείριση περιστατικών

Παράρτημα 2 – Ρόλοι και αρμοδιότητες στη διαχείριση περιστατικών

Παράρτημα 3 – Πρότυπο έντυπο εκτίμησης κινδύνου για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση

1. Εισαγωγή

Η ActionAid δεσμεύεται να συνεργάζεται με άλλους ανθρώπους ή φορείς για τον τερματισμό της αδικίας, την εξάλειψη της φτώχειας και την οικοδόμηση ενός κόσμου που υπερασπίζεται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια όλων. Αναγνωρίζουμε ότι για να εργαζόμαστε με ακεραιότητα, οφείλουμε να κάνουμε πράξη τις δεσμεύσεις μας και να εξασφαλίζουμε ότι κάθε άτομο που έρχεται σε επαφή με την ActionAid είναι προστατευμένο από κάθε μορφή αδικία, διάκριση ή κακοποίηση.

Η ActionAid δεν ανέχεται καμία μορφή κακοποίησης, εκμετάλλευσης ή βλάβης σε βάρος δικαιούχων, μελών κοινοτήτων ή ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο (ως ενήλικος που διατρέχει κίνδυνο νοείται κάθε άτομο ηλικίας άνω των 18 ετών που, για σωματικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς ή περιβαλλοντικούς λόγους, είναι πιο ευάλωτος στην κακοποίηση, στην εκμετάλλευση ή σε άλλη βλάβη.

Σκοπός της παρούσας πολιτικής είναι να διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών για την προστασία των δικαιούχων και των κοινοτήτων με τις οποίες συνεργαζόμαστε, μεταξύ άλλων ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο, από σεξουαλική κακοποίηση ή εκμετάλλευση ή άλλη επιβλαβή και ανάρμοστη συμπεριφορά για τις οποίες ευθύνεται είτε κάποιο μέλος της Ομοσπονδίας της ActionAid είτε κάποιος εκπρόσωπος της ActionAid.

Κάθε πτυχή του έργου μας πρέπει να υλοποιείται με τρόπο που εγγυάται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των δικαιούχων, των μελών κοινοτήτων και των ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο. Δεσμευόμαστε ότι στην επαφή μας μαζί τους θα διασφαλίζουμε όχι μόνο ότι δεν κινδυνεύουν, αλλά και ότι είναι ασφαλείς να ασκούν τα δικαιώματά τους και να γίνονται ενεργοί φορείς της αλλαγής.

Με γνώμονα τον κώδικα δεοντολογίας και τη φεμινιστική της προσέγγιση, η ActionAid δεσμεύεται να αποτρέπει κάθε μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης, εκμετάλλευσης και κακοποίησης και να παρεμβαίνει δυναμικά σε τέτοια περιστατικά. Αυτό σημαίνει ότι λαμβάνουμε πολύ σοβαρά υπόψη όλες τις ανησυχίες και ανταποκρινόμαστε με έγκαιρο και δυναμικό τρόπο στις καταγγελίες περί κακοποίησης. Κανένας δεν θυματοποιείται επειδή υποβάλλει καταγγελία. Επιπλέον, η ActionAid δεσμεύεται να συνεργάζεται με καταγγέλλοντες-ουσες και επιζώντες/ούσες ώστε αυτοί να παραμένουν στο επίκεντρο κάθε λαμβανόμενου μέτρου/δράσης, να μην υφίστανται περαιτέρω βλάβη, να μην αποδυναμώνονται από τυχόν διαδικασίες και να λαμβάνουν διαρκώς στήριξη.

Η ActionAid θεωρεί ότι κάθε μορφή σεξουαλικής βίας συνιστά μείζονα παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν ανεχόμαστε καμία μορφή κακοποίησης, εκμετάλλευσης ή βλάβης σε βάρος των δικών μας εργαζομένων, δικαιούχων, κοινοτήτων ή κάθε ατόμου με το οποίο ερχόμαστε σε επαφή μέσω του έργου μας. Αναγνωρίζουμε ότι όλες οι μορφές σεξουαλικής παρενόχλησης, εκμετάλλευσης και κακοποίησης και άλλες ανησυχίες σχετικές με τη διασφάλιση, συμπεριλαμβανομένης της κακοποίησης ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο, πηγάζουν από μια ανισορροπία ισχύος, και ιδίως από μια έμφυλη και σεξιστική κατάχρηση εξουσίας. Δεδομένου ότι οι ανισορροπίες ισχύος είναι εγγενείς στον τομέα της διεθνούς βοήθειας, και λαμβάνοντας υπόψη τα ευρύτερα κοινωνικά πρότυπα και τις δομές στο πλαίσιο των οποίων δραστηριοποιούμαστε, έχουμε καθήκον να αποτρέπουμε τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση και να αντιμετωπίζουμε δυναμικά τις σχετικές καταγγελίες. Αναγνωρίζουμε ότι όταν άνθρωποι στον τομέα μας προβαίνουν σε σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση σε βάρος όσων έχουμε καθήκον να προστατεύουμε, οι ενέργειες αυτές βλάπτουν και παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, προδίδουν την

εμπιστοσύνη που επιδεικνύεται προς τον τομέα μας και θέτουν σε κίνδυνο την αξιοπιστία όλων των διεθνών οργανισμών βοήθειας.

Αναγνωρίζουμε ότι οι έμφυλες μορφές σεξουαλικής βίας πλήττουν δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια, αλλά έχουν επιπτώσεις και σε αγόρια, άνδρες, διαφυλικές κοινότητες και μη δυαδικού φύλου άτομα. Δέσμευσή μας είναι να συνεργαζόμαστε με περιθωριοποιημένες και καταπιεσμένες ομάδες, αναγνωρίζοντας τις επιπτώσεις της σεξουαλικής βίας σε άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και σε άτομα διαφορετικών εθνοτικών, θρησκευτικών, φυλετικών, κοινωνικών προελεύσεων και ικανοτήτων. Αφουγκραζόμαστε και μαθαίνουμε από αυτά τα άτομα και καταβάλλουμε προσπάθεια ώστε να εξασφαλίζουμε ότι η προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση στηρίζει τις προσπάθειές τους για την προώθηση των δικαιωμάτων και την αξιοπρεπή διαβίωσή τους.

1.1 Σκοπός

Αναγνωρίζουμε ότι όσοι εργάζονται στην ActionAid διαθέτουν αυξημένη ισχύ και προνόμια, δεδομένου ότι η οργάνωσή μας είναι μια μεγάλης κλίμακας διεθνής ομοσπονδία. Δεσμευόμαστε να διαφυλάττουμε όλους τους ανθρώπους που έρχονται σε επαφή με την ActionAid, μέσα από το έργο μας σε ανθρωπιστικά και αναπτυξιακά περιβάλλοντα, από τυχόν κατάχρηση αυτής της ισχύος και των προνομίων.

Η δέσμευση αυτή ισχύει για κάθε άτομο ανεξαρτήτως φυλής, ηλικίας, φύλου, ταυτότητας φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, πολιτισμού, ενδυμασίας, γλώσσας, πολιτικών πεποιθήσεων, κατάστασης υγείας, τάξης, κάστας, εθνότητας, οικογενειακής κατάστασης, αναπηρίας, τοποθεσίας, εγκυμοσύνης και θρησκείας.

Η παρούσα πολιτική παρέχει καθοδήγηση και κατευθύνσεις σε όλα τα άτομα που σχετίζονται με την ActionAid, προκειμένου:

- Όλα τα μέλη προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid να κατανοούν τη σημασία της πρόληψης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, αλλά και την ευθύνη τους να εξασφαλίζουν ότι τόσο οι ίδιοι όσο και το έργο τους δεν προκαλούν εκουσίως ή ακουσίως βλάβη σε **δικαιούχους και μέλη κοινοτήτων, μεταξύ άλλων σε ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο.**
- Όλα τα μέλη προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid να κατανοούν αφενός τον ρόλο τους ως προς την πρόληψη της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, και αφετέρου τις συνέπειες της παραβίασης της παρούσας πολιτικής.
- Όλα τα μέλη προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid αφενός να κατανοούν ότι φέρουν ευθύνη να αναφέρουν τυχόν ανησυχίες σχετικές με τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση και αφετέρου να έχουν πρόσβαση σε σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο αναφοράς περιστατικών όπου υπάρχει υποψία κακοποίησης.
- Όλες οι διαδικασίες και οι δομές της οργάνωσης να αντανakλούν το καθήκον να μεριμνούμε **για τους δικαιούχους και τις κοινότητες με τις οποίες συνεργαζόμαστε, μεταξύ άλλων τους ενήλικους που διατρέχουν κίνδυνο,** και να εφαρμόζουν μέτρα για τη διασφάλισή τους σε κάθε πτυχή του έργου μας ώστε να καλλιεργείται μία κουλτούρα ελεύθερη από κακοποίηση, διακρίσεις και επιβλαβείς συμπεριφορές.
- Η ActionAid να δεσμεύεται να διατηρεί πολύ υψηλά πρότυπα προσωπικής και επαγγελματικής συμπεριφοράς μεταξύ των μελών του προσωπικού της, των αναδόχων, εθελοντών/ντριών, μελών συμβουλίων και συνεργατών που εργάζονται για τα προγράμματα ή επισκέπτονται όλα τα πλαίσια των προγραμμάτων, και ιδίως τα σημεία ανθρωπιστικής βοήθειας, κάνοντας πράξη τη μηδενική ανοχή σε κάθε μορφή εκμετάλλευσης και κακοποίησης σε βάρος πληγέντων πληθυσμών και σε περιόδους συγκρούσεων, καταστροφών και κατοχής.

1.2 Διαφορά ανάμεσα στην Πολιτική για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση, στην Πολιτική για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση στον Εργασιακό Χώρο και στην Πολιτική για την Προστασία και τη Διασφάλιση των Δικαιωμάτων του Παιδιού της ActionAid

Η προσέγγιση της ActionAid για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση έχει ως στόχο την πρόληψη και τη σθεναρή αντιμετώπιση όλων των μορφών σεξουαλικής παρενόχλησης, εκμετάλλευσης, κακοποίησης και άλλων βλαβών που διαπράττουν μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid σε βάρος οποιουδήποτε ατόμου με το οποίο ερχόμαστε σε επαφή μέσω του έργου μας. Οι θέσεις της πολιτικής και η προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση περιλαμβάνονται στο έγγραφο με τίτλο *Γενική Πολιτική της ActionAid για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (ActionAid SHEA and Safeguarding Overarching Policy)*.

Είναι γεγονός ότι αυτές οι μορφές σεξουαλικής βίας και κατάχρησης εξουσίας αλληλοεπηρεάζονται και αλληλεπιδρούν. Ωστόσο, προκειμένου να εντοπίσουμε και να αντιμετωπίσουμε τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους εκδηλώνεται η κατάχρηση εξουσίας, οι πολιτικές μας

κάνουν διάκριση ανάμεσα στις καταχρηστικές συμπεριφορές που επιδεικνύονται από μέλη του προσωπικού και άλλους εκπροσώπους(οι οποίες αποτελούν αντικείμενο της *πολιτικής μας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση στον Εργασιακό Χώρο - Sexual Harassment, Exploitation, and Abuse at Work policy*), στην καταχρηστική συμπεριφορά που επιδεικνύεται σε βάρος παιδιών (η οποία αποτελεί αντικείμενο της πολιτικής μας για την *Προστασία και τη Διασφάλιση των Δικαιωμάτων του Παιδιού - Child Safeguarding policy*), και στην καταχρηστική συμπεριφορά που επιδεικνύεται σε βάρος **δικαιούχων και κοινοτήτων, μεταξύ άλλων ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο** (που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας πολιτικής).

Για ανησυχίες που αφορούν παιδιά, συμβουλευτείτε την *Πολιτική για την Προστασία και τη Διασφάλιση των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Child Safeguarding policy)*. Για ανησυχίες που αφορούν συμπεριφορά σεξουαλικής παρενόχλησης, κακοποίησης ή εκμετάλλευσης σε βάρος μελών του προσωπικού και άλλων εκπροσώπων της ActionAid, μπορείτε να συμβουλευτείτε την *Πολιτική για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση στον Εργασιακό Χώρο (Sexual Harassment, Exploitation, and Abuse at Work policy)*. Για ανησυχίες που αφορούν τον εκφοβισμό και την παρενόχληση, μπορείτε να συμβουλευτείτε την *Πολιτική της AAI για τον Εκφοβισμό και την Παρενόχληση (AAI Bullying and Harassment policy)*. Για ανησυχίες σχετικές με καταγγελίες για παράνομη και ανάρμοστη συμπεριφορά και παραπτώματα, μεταξύ άλλων περιστατικά όπου υπάρχει υποψία απάτης, εγκληματικής δραστηριότητας ή δικαστικής πλάνης, μπορείτε να συμβουλευτείτε την *Πολιτική για την Υπηρεσία Καταγγελιών της AAI (AAI Whistleblowing Policy)*.

1.3 Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα πολιτική είναι δεσμευτική για όλα τα γραφεία και τα σημεία εργασίας της ActionAid, τόσο σε επίπεδο οργάνωσης όσο και σε επίπεδο έργων. Οι πολιτικές που εκπονούνται στα εθνικά γραφεία πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία της παρούσας πολιτικής και ενδέχεται να διαφέρουν μόνο σε περίπτωση που οφείλουν να ευθυγραμμίζονται με την εθνική νομοθεσία. Εφόσον επιβάλλει πρότυπα υψηλότερου επιπέδου από την εθνική ή τοπική νομοθεσία, η παρούσα πολιτική υπερισχύει.

Η παρούσα πολιτική είναι δεσμευτική για όλα τα μέλη προσωπικού της ActionAid, είτε εργάζονται υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή μερικής απασχόλησης είτε απασχολούνται με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου. Όμοια με τον κώδικα δεοντολογίας της ActionAid, η παρούσα πολιτική είναι δεσμευτική για τα μέλη του προσωπικού τόσο εντός όσο και εκτός του ωραρίου εργασίας τους καθώς και σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους. **Επίσης, είναι δεσμευτική για άλλους εκπροσώπους που εργάζονται με την ActionAid, μεταξύ άλλων (αλλά όχι μόνο) συνεργάτες, εθελοντές (συμπεριλαμβανομένων των μελών συμβουλίων και συνελεύσεων), συμβούλους, εργολάβους/ προμηθευτές/ πωλητές, ασκούμενους, επισκέπτες (π.χ. χορηγούς), προσωπικό συνοδείας εξαρτώμενων ατόμων ενόσω εργάζονται με την ActionAid, καθώς και άλλα άτομα που ενεργούν ως εκπρόσωποι της ActionAid.** Όλα τα μέλη του προσωπικού και οι εκπρόσωποι που αναφέρονται παραπάνω μπορούν να διατυπώσουν καταγγελία μέσω της διαδικασίας που αναφέρεται στην παρούσα πολιτική.

Οι διευθυντές/η Διεθνής Ομάδα Ηγεσίας και το Διεθνές Συμβούλιο της ActionAid φέρουν συνολική ευθύνη για την παρούσα πολιτική και την υλοποίησή της. Επίσης μεριμνούν για την αναθεώρηση και την επικαιροποίησή της **ανά διετία**.

Η τήρηση της πολιτικής διαπιστώνεται μέσω ελεγκτικών μηχανισμών. Οι προτάσεις για την επικαιροποίηση της πολιτικής υποβάλλονται από τον επικεφαλής της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση και τη Διασφάλιση στη Διεθνή Ομάδα Ηγεσίας (ILT), η οποία ζητά την έγκριση του Διεθνούς Συμβουλίου. Σε περίπτωση ουσιαστικών αλλαγών στην πολιτική, το Διεθνές Συμβούλιο ζητά την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης.

1.4 Αρχές φεμινιστικής ηγεσίας

Η προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση και τη Διασφάλιση της ActionAid εδράζεται στον κώδικα δεοντολογίας μας και στην προσέγγιση για τη φεμινιστική ηγεσία.

Το μετασχηματιστικό όραμα της ActionAid για έναν δίκαιο κόσμο απαλλαγμένο από τη φτώχεια, την καταπίεση και την πατριαρχία προϋποθέτει μετασχηματιστικούς φεμινιστές ηγέτες: ηγέτες που ενθαρρύνουν τους άλλους να ηγούνται καθώς οικοδομούν μαζί τους, και όχι σε βάρος τους, την εξουσία.

Η ActionAid έχει αναπτύξει τις ακόλουθες 10 δεσμεύσεις σχετικά με τη φεμινιστική ηγεσία. Τα μέλη του προσωπικού οφείλουν να ενσωματώνουν αυτές τις δεσμεύσεις σε κάθε τομέα εργασίας τους και σε κάθε πτυχή της συμπεριφοράς τους:

1. Αυτογνωσία
2. Φροντίδα του εαυτού και μέριμνα για τους άλλους
3. Άρση προκαταλήψεων
4. Συμπερίληψη
5. Κατανομή ισχύος
6. Υπεύθυνη και διαφανής χρήση της ισχύος
7. Λογοδοσία/Συνεργασία
8. Ανατροφοδότηση με σεβασμό
9. Θάρρος
10. Μηδενική ανοχή

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ανωτέρω αρχές, μπορείτε να ανατρέξετε στα Δέκα Βασικά Σημεία της Φεμινιστικής Ηγεσίας της ActionAid (Top Ten Basics of Feminist Leadership)

2. Ορισμοί και θέσεις πολιτικής

Το Δελτίο του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για τα ειδικά μέτρα προστασίας κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της σεξουαλικής κακοποίησης (2003) ορίζει τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη σεξουαλική κακοποίηση ως εξής:

Σεξουαλική εκμετάλλευση: «Οποιαδήποτε πραγματική ή επιχειρούμενη κατάχρηση ευάλωτης θέσης, διαφοράς εξουσίας ή εμπιστοσύνης για σεξουαλικούς σκοπούς, μεταξύ των οποίων αναφέρεται ενδεικτικά η άντληση οικονομικού, κοινωνικού ή πολιτικού οφέλους από τη σεξουαλική εκμετάλλευση άλλου ατόμου»¹

Σεξουαλική κακοποίηση: «Η πραγματική ή απειλούμενη σωματική διείσδυση σεξουαλικής φύσης, είτε διά της βίας είτε υπό άνισες συνθήκες ή συνθήκες εξαναγκασμού»²

Οι ορισμοί της ActionAid για τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη σεξουαλική κακοποίηση ευθυγραμμίζονται με τα ανωτέρω, αλλά προχωρούν ακόμη περισσότερο για να συμπεριλάβουν την έμφυλη βία και άλλες μορφές κακοποίησης.

¹<https://www.unhcr.org/protection/operations/405ac6614/secretary-generals-bulletin-special-measures-protection-sexual-exploitation.html>

²<https://www.unhcr.org/protection/operations/405ac6614/secretary-generals-bulletin-special-measures-protection-sexual-exploitation.html>

Παράλληλα, η ActionAid υποστηρίζει σε επίπεδο ομοσπονδίας τις *Δεσμεύσεις για την Ηγεσία, τα Δικαιώματα και την Προστασία της Γυναίκας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (Commitments to Women's Leadership, Rights and Protection, 2016)*, επιβεβαιώνει την υπεροχή της λογοδοσίας προς τους πληγέντες πληθυσμούς ως αναπόσπαστο μέρος της ανθρωπιστικής της στάσης και υποστηρίζει τα Βασικά Ανθρωπιστικά Πρότυπα και ιδίως το πρότυπο 3 «Οι κοινότητες και οι πληθυσμοί που πλήττονται από την κρίση δεν επηρεάζονται αρνητικά και είναι καλύτερα προετοιμασμένοι, ανθεκτικοί και λιγότερο εκτεθειμένοι στον κίνδυνο ως απόρροια της ανθρωπιστικής δράσης» και το πρότυπο 5 «Οι κοινότητες και οι πληθυσμοί που πλήττονται από την κρίση έχουν πρόσβαση σε ασφαλείς μηχανισμούς ανταπόκρισης για τη διαχείριση των καταγγελιών».

Με βάση τα ανωτέρω και τον κώδικα δεοντολογίας της και λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική της εξουσίας και το ενδεχόμενο εκμετάλλευσης, η ActionAid:

1. Απαγορεύει αυστηρά στα μέλη του προσωπικού και σε άλλους εκπροσώπους να επιδίδονται σε οποιαδήποτε μορφής σεξουαλική δραστηριότητα με **δικαιούχους (άτομα που λαμβάνουν άμεσα βοήθεια από την ActionAid ή συμμετέχουν άμεσα σε δραστηριότητες προγραμμάτων)**.

Οι σχέσεις ή κάθε μορφής σεξουαλική δραστηριότητα με μέλη κοινοτήτων που δεν είναι δικαιούχοι (δηλαδή δεν λαμβάνουν άμεση βοήθεια από την ActionAid ή δεν συμμετέχουν άμεσα σε δραστηριότητες προγραμμάτων) δεν απαγορεύονται. Ωστόσο, τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι μια τέτοια σχέση δεν είναι και δεν μπορεί να εκλαμβάνεται ως σχέση εκμετάλλευσης ή καταχρηστική. Αυτές οι σχέσεις πρέπει να τίθενται υπόψη του Προϊσταμένου/Διευθυντή Χώρας/Εκτελεστικού Διευθυντή το συντομότερο δυνατό, ώστε αυτοί να συνεργάζονται με το μέλος του προσωπικού και να διαχειρίζονται τους πιθανούς κινδύνους. Στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύνου θα πρέπει να εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η σχέση γίνεται αντιληπτή από την κοινότητα και κατά πόσον αυτό θα μπορούσε να εγκυμονεί κινδύνους για τη φήμη της οργάνωσης. Η διαχείριση γίνεται κατά περίπτωση.

2. Απαγορεύει αυστηρά στα μέλη του προσωπικού και σε άλλους εκπροσώπους το αγοραίο σεξ. Η ActionAid δεν προβαίνει σε κρίσεις για τους ανθρώπους που εκδίδονται. Ωστόσο, αναγνωρίζοντας το ενδεχόμενο σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, και με γνώμονα τις βασικές αρχές της Μόνιμης Διοργανικής Επιτροπής (IASC) για την προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, η ActionAid έχει απαγορεύσει αυτή τη δραστηριότητα.
3. Απαγορεύει αυστηρά στα μέλη του προσωπικού και σε άλλους εκπροσώπους να επιδίδονται σε οποιαδήποτε μορφής σεξουαλική δραστηριότητα με παιδιά (κάθε άτομο ηλικίας κάτω των 18 ετών ή μεγαλύτερο, εφόσον κάτι τέτοιο προβλέπεται από την τοπική νομοθεσία). Κανείς δεν μπορεί να επικαλείται ως δικαιολογία την εσφαλμένη εντύπωση ως προς την ηλικία.

Ορισμοί

Ενήλικος που διατρέχει κίνδυνο	<ul style="list-style-type: none"> ○ Άτομο ηλικίας άνω των 18 ετών, το οποίο για σωματικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς ή άλλους λόγους, μπορεί να είναι πιο ευάλωτο στην κακοποίηση, στην εκμετάλλευση ή σε άλλες επιβλαβείς συμπεριφορές. ○ Ως εκ τούτου, στον ορισμό αυτό θα μπορούσαν να εμπίπτουν πολλοί άνθρωποι με τους οποίους συνεργαζόμαστε στις κοινότητες ανά τον
---------------------------------------	---

	<p>κόσμο. Αναγνωρίζοντας το γεγονός αυτό, καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια ώστε αυτός ο όρος να συνεπάγεται την ενδυνάμωση και όχι την αποδυνάμωση. Επίσης, φροντίζουμε να αξιοποιούμε θετικά τον όρο στο πλαίσιο του έργου μας στις κοινότητες, με στόχο την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας εκείνων που ενδέχεται να κινδυνεύουν περισσότερο να πέσουν θύματα κακοποίησης ή εκμετάλλευσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Συχνά ο όρος «ευάλωτοι ενήλικες» χρησιμοποιείται εναλλακτικά προς τον όρο «ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο». Στην παρούσα πολιτική επιλέγουμε να χρησιμοποιήσουμε την έκφραση <i>που διατρέχουν κίνδυνο</i> αντί να περιγράφουμε τα άτομα ως <i>ευάλωτα</i>, διότι η λέξη αυτή αφενός μπορεί να εμπεριέχει μια έννοια αποδυνάμωσης εφόσον υπονοεί μια εγγενή ευάλωτη φύση και αφετέρου δεν αποτυπώνει τη σχέση με τα συστήματα εξουσίας. ○ Τα καθήκοντα διασφάλισης αφορούν έναν ενήλικο που: <ul style="list-style-type: none"> ○ χρειάζεται επιπλέον φροντίδα και στήριξη ○ βιώνει ή κινδυνεύει από κακοποίηση ή παραμέληση ○ λόγω των αναγκών του για φροντίδα και στήριξη, είναι ανίκανος να προστατεύσει τον εαυτό του είτε από τον κίνδυνο είτε από τη βίωση της κακοποίησης ή της παραμέλησης
<p>Κακοποίηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ενδοοικογενειακή – «συμπεριλαμβάνει την ψυχολογική, τη σωματική, τη σεξουαλική, την οικονομική, τη συναισθηματική βία ή τη λεγόμενη βία για λόγους «τιμής»». <ul style="list-style-type: none"> ○ Η βία για λόγους «τιμής» αναφέρεται σε έναν κώδικα τιμής που ορίζεται κατά την κρίση των αρρένων συγγενών και προβλέπει την τιμωρία των γυναικών επειδή ντροπιάζουν την οικογένεια όταν δεν συμμορφώνονται με τον «κώδικα». Οι παραβιάσεις μπορεί να περιλαμβάνουν την απόρριψη ενός καταναγκαστικού γάμου, την εγκυμοσύνη εκτός γάμου, το αίτημα για διαζύγιο, το ακατάλληλο ντύσιμο, ακόμη και τα φιλιά σε δημόσιο χώρο. ○ Οι άνδρες μπορεί επίσης να είναι θύματα ενδοοικογενειακής βίας, μερικές φορές λόγω μιας σχέσης που θεωρείται ανάρμοστη, εάν είναι ομοφυλόφιλοι, έχουν κάποιας μορφής αναπηρία ή έχουν συντρέξει κάποιον/α επιζώντα/ούσα. ○ Οικονομική/υλική – «περιλαμβάνει την κλοπή, την απάτη και τον εξαναγκασμό σε σχέση με οικονομικές υποθέσεις όπως χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ή συναλλαγές επί ακινήτων». ○ Σύγχρονη δουλεία – «περιλαμβάνει τη δουλεία, την εμπορία ανθρώπων, την καταναγκαστική εργασία, και την καταναγκαστική οικιακή εργασία». <ul style="list-style-type: none"> ○ Οι διακινητές και οι αφέντες δούλων χρησιμοποιούν κάθε μέσο που έχουν στη διάθεσή τους για να εξαναγκάζουν, να εξαπατούν και να υποχρεώνουν τα άτομα σε μια ζωή κακοποίησης, δουλείας και απάνθρωπης συμπεριφοράς. Δείτε επίσης την ενότητα για τη σύγχρονη δουλεία. ○ Παραμέληση – «περιλαμβάνει την παραγνώριση των συναισθηματικών ή σωματικών αναγκών, την μη παροχή πρόσβασης στις κατάλληλες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης ή εκπαιδευτικές υπηρεσίες, και τη στέρηση των αναγκαίων για τη ζωή όπως η τροφή». ○ Σε επίπεδο οργανισμού ή φορέα – η κακοποίηση μπορεί να συμβεί

	<p>εξαιτίας παραμέλησης ή κακής επαγγελματικής πρακτικής ως αποτέλεσμα της δομής, των πολιτικών, των διαδικασιών και των πρακτικών σε έναν οργανισμό ή φορέα.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Σωματική – «επιθέσεις, χτυπήματα, χαστούκια, απώθηση, συγκράτηση ή ακατάλληλες σωματικές τιμωρίες». ○ Ψυχολογική – «συναισθηματική κακοποίηση, απειλές πρόκλησης βλάβης ή εγκατάλειψης, στέρξη επαφής, ταπείνωση, επίρριψη ευθυνών, έλεγχος, εκφοβισμός, εξαναγκασμός, παρενόχληση, λεκτική κακοποίηση, απομόνωση ή παράλογη και αδικαιολόγητη ανάκληση υποστηρικτικών δικτύων». ○ Σεξουαλική – «πραγματική ή απειλούμενη διείσδυση σεξουαλικής φύσης, είτε διά της βίας είτε υπό άνισες συνθήκες ή συνθήκες εξαναγκασμού π.χ. σεξουαλική επίθεση, βιασμός, προσβολή δημοσίας αιδούς, σεξουαλικές φωτογραφίες, σεξουαλικά πειράγματα ή υπονοούμενα». <p>Τα ανωτέρω παραδείγματα είναι ενδεικτικά. Ένα άτομο μπορεί, μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στην παρούσα πολιτική, να διατυπώσει τις ανησυχίες του εφόσον πιστεύει ότι έχει βιώσει σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση ή κακοποίηση.</p>
<p>Σεξουαλική εκμετάλλευση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ «Οποιαδήποτε πραγματική ή επιχειρούμενη κατάχρηση εξουσίας ή εμπιστοσύνης για σεξουαλικούς σκοπούς, μεταξύ των οποίων αναφέρεται ενδεικτικά η άντληση εμπορικού, οικονομικού, κοινωνικού ή πολιτικού οφέλους από τη σεξουαλική εκμετάλλευση άλλου ατόμου»³ <ul style="list-style-type: none"> ○ Η περίπτωση αυτή περιλαμβάνει ευρύ φάσμα καταστάσεων, μεταξύ άλλων την εισβολή στην ιδιωτική σεξουαλική ζωή ενός ατόμου, το αναγκαστικό συναλλακτικό σεξ, τη μη συναινετική βιντεοσκοπήση μιας σεξουαλικής πράξης ή την έκθεση των γεννητικών οργάνων, την αποπλάνηση μέσω διαδικτύου (online grooming) ή την εν γνώσει μετάδοση σεξουαλικά μεταδιδόμενης ασθένειας ή λοίμωξης. ○ Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση δεν περιορίζεται στη σεξουαλική επαφή όπως φαίνεται σε μερικά παραδείγματα ανωτέρω, αλλά ότι συμπεριλαμβάνει ενέργειες εκφοβισμού σεξουαλικής φύσης που αποσκοπούν στην πρόκληση αμηχανίας και ενόχλησης.
<p>Σεξουαλική κακοποίηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ «Πραγματική ή απειλούμενη σωματική διείσδυση σεξουαλικής φύσης, είτε διά της βίας είτε υπό άνισες συνθήκες ή συνθήκες εξαναγκασμού π.χ. σεξουαλική επίθεση, βιασμός». ○ Η ActionAid απαγορεύει αυστηρά στα μέλη του προσωπικού και σε άλλους εκπροσώπους της να επιδίδονται σε οποιασδήποτε μορφής σεξουαλική δραστηριότητα με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο.
<p><u>ΆΛΛΟΙ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ</u></p>	
<p>Ακρωτηριασμός των γυναικείων</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ο όρος «ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων» περιλαμβάνει όλες τις πρακτικές που συνεπάγονται τον μερικό

³ <http://pseataaskforce.org/en/overview>

<p>γεννητικών οργάνων</p>	<p>ή ολικό ακρωτηριασμό των εξωτερικών θηλυκών γεννητικών οργάνων ή άλλο τραυματισμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων για μη ιατρικούς λόγους.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων αναγνωρίζεται διεθνώς ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των κοριτσιών και των γυναικών. Αντανακλά μια βαθιά ριζωμένη ανισότητα ανάμεσα στα φύλα και αποτελεί ακραία μορφή διάκρισης σε βάρος των γυναικών. Σχεδόν πάντα επιβάλλεται σε ανήλικα κορίτσια και αποτελεί παραβίαση των δικαιωμάτων του παιδιού. ○ Η πρακτική αυτή παραβιάζει επίσης τα δικαιώματα του ανθρώπου στην υγεία, την ασφάλεια και τη σωματική ακεραιότητα, το δικαίωμα να μην υποβάλλεται σε βασανιστήρια και σκληρή, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, καθώς και το δικαίωμα στη ζωή αφού αυτή η διαδικασία μπορεί να οδηγήσει στον θάνατο.
<p>Δικαιούχος</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δικαιούχος είναι κάποιος που λαμβάνει βοήθεια μέσω της ActionAid. Εναλλακτικά, σε άλλες οργανώσεις αναφέρεται ως μέλος του πληγέντος πληθυσμού, άτομο που επιδιώκουμε να βοηθήσουμε, άτομο που έχει πληγεί από την κρίση ή κάτοχος δικαιωμάτων. Ο δικαιούχος διαφέρει από το μέλος κοινότητας ως προς το ότι ένα μέλος κοινότητας μπορεί να μην συμμετέχει στα προγράμματά μας και επομένως η ActionAid πρέπει να ενημερώνεται καλύτερα για τους κινδύνους που ενδεχομένως αντιμετωπίζει.
<p>Εμπορία ανθρώπων</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Εμπορία ανθρώπων είναι η διαδικασία υποδούλωσης ανθρώπων, ο εξαναγκασμός τους σε μια κατάσταση χωρίς διέξοδο και η εκμετάλλυσή τους. ○ Η εμπορία ανθρώπων περιλαμβάνει πολλές μορφές εκμετάλλευσης όπως το αναγκαστικό συναλλακτικό σεξ, την καταναγκαστική εργασία, την καταναγκαστική επαιτεία, την καταναγκαστική εγκληματική δραστηριότητα, την καταναγκαστική οικιακή εργασία, τον καταναγκαστικό γάμο και την καταναγκαστική αφαίρεση οργάνων.
<p>Έμφυλη βία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ «Η έμφυλη βία είναι γενικός όρος για κάθε πράξη που διαπράττεται παρά τη θέληση ενός ατόμου και βασίζεται σε κοινωνικά διατεταγμένες διαφορές (φύλου) μεταξύ ανδρών και γυναικών» <ul style="list-style-type: none"> ○ Οι πράξεις έμφυλης βίας είναι μια μορφή σεξουαλικής κακοποίησης και μπορούν να επηρεάσουν οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, είτε είναι μέλος του προσωπικού είτε της κοινότητας. ○ Συχνά διαπράττονται από άνδρες σε βάρος γυναικών και προκύπτουν, εν μέρει, από ανισοροπίες ισχύος. Τουτέστιν, πρόκειται για σημαντικό ζήτημα που άπτεται της προσέγγισης για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και εντάσσεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΑΑΙ.
<p>Επιζών/ούσα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ «... άτομο που έχει βιώσει σεξουαλική κακοποίηση, εκμετάλλευση ή παρενόχληση. ○ Οι όροι «θύμα» και «επιζών/ούσα» μπορούν να χρησιμοποιούνται αδιακρίτως. Ο όρος «θύμα» χρησιμοποιείται συνήθως σε νομικό και ιατρικό πλαίσιο. «Επιζών/ούσα» είναι ο όρος που προτιμάται γενικά

	<p>στον τομέα της ψυχολογίας και της κοινωνικής στήριξης επειδή υποδηλώνει την ανθεκτικότητα».</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Η ΑΑΙ χρησιμοποιεί τον όρο <i>επιζών/ούσα</i> στο πλαίσιο της προσέγγισης της με επίκεντρο τους/τις επιζώντες/ούσες, καθώς έτσι αναδεικνύεται η δύναμη ενός ατόμου που δεν γίνεται εμφανής στον όρο «θύμα», αλλά και η ικανότητά του για ενσυνείδητη δράση. Ωστόσο, είναι σημαντικό τα άτομα που έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση να επιλέγουν τον όρο που προτιμούν.
Έρευνα	<ul style="list-style-type: none"> ○ Διαδικασία που αποσκοπεί στη συλλογή πληροφοριών με σκοπό να προσδιοριστεί κατά πόσον έχουν διαπραχθεί αδικήματα και, εάν ναι, να βρεθούν οι υπεύθυνοι. Στην ActionAid, η διαδικασία παίρνει τη μορφή μιας εσωτερικής διαδικασίας αναζήτησης πραγματικών δεδομένων.
Καταγγέλλων/ουσα	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πρόκειται για το άτομο που υποβάλλει μια καταγγελία. Μπορεί να είναι το ίδιο το άτομο που βίωσε αυτό για το οποίο υποβάλλεται η αναφορά (ο/η επιζών/ούσα) ή κάποιο άλλο άτομο (ένας τρίτος καταγγέλλων) που αποκτά γνώση ενός ζητήματος και υποβάλλει την καταγγελία.
Καταναγκαστικός γάμος	<ul style="list-style-type: none"> ○ Γάμος στον οποίο το ένα και/ή τα δύο μέρη, είτε ενήλικες είτε παιδιά, δεν έχουν προσωπικά εκφράσει την πλήρη και ελεύθερη συναίνεσή τους για την ένωση. <ul style="list-style-type: none"> ○ Όπως και στην περίπτωση του γάμου παιδιών, η ActionAid εναντιώνεται στον καταναγκαστικό γάμο με γνώμονα την προσέγγιση της οργάνωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
Μέλη προσωπικού/ Εκπρόσωποι	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πρόκειται για «μέλη προσωπικού, εθελοντές/ντριες (μεταξύ άλλων μέλη συμβουλίων και συνελεύσεων), συμβούλους, ασκούμενους/ες, επισκέπτες/τριες, προσωπικό συνοδείας εξαρτώμενων ατόμων που εργάζονται για την ActionAid, και άλλα άτομα που ενεργούν ως εκπρόσωποι της ActionAid, όπως οι συνεργάτες που εργάζονται σε κοινότητες». Στο παρόν έγγραφο, η αναφορά σε μέλη του προσωπικού και άλλους εκπροσώπους περιλαμβάνει το σύνολο των ανωτέρω. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ο κατάλογος αυτός δεν είναι διεξοδικός και καλύπτει όλους όσους είναι εκπρόσωποι της ActionAid
Μέλος κοινότητας	<ul style="list-style-type: none"> ○ Άτομο που ζει σε μια κοινότητα εντός της οποίας δραστηριοποιείται η ActionAid, το οποίο όμως δεν συμμετέχει απαραίτητα σε κάποιο πρόγραμμα.
Νέοι	<ul style="list-style-type: none"> ○ Κάθε άτομο ηλικίας από 15 έως 24 ετών... Στην κατηγορία της «νεολαίας» και των «νέων», είναι απαραίτητο να γίνεται διάκριση ανάμεσα στους εφήβους (13-19) και στους νεαρούς ενήλικες (20-24), δεδομένου ότι τα ψυχολογικά προβλήματα και τα προβλήματα υγείας που αυτοί αντιμετωπίζουν μπορεί να διαφέρουν.
Παιδική κακοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> ○ Όλες οι μορφές σωματικής και/ή συναισθηματικής κακομεταχείρισης, σεξουαλικής κακοποίησης, παραμέλησης ή αμελούς μεταχείρισης ή εμπορικής ή άλλης εκμετάλλευσης που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο μιας σχέσης ευθύνης, εμπιστοσύνης ή εξουσίας με το παιδί, με αποτέλεσμα την πραγματική ή δυνητική βλάβη στην υγεία, την επιβίωση, την ανάπτυξη ή την αξιοπρέπεια του παιδιού.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Οι κύριες κατηγορίες κακοποίησης σύμφωνα με τον ΠΟΥ είναι η σωματική κακοποίηση, η σεξουαλική κακοποίηση, η ψυχολογική κακοποίηση και η παραμέληση. <ul style="list-style-type: none"> ○ Η <u>σωματική</u> κακοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει ανάρμοστες σωματικές τιμωρίες σε βάρος ενός παιδιού και/ή επίθεση, απώθηση, χτυπήματα και χαστούκια. ○ Ως <u>σεξουαλική</u> κακοποίηση νοείται οποιαδήποτε σεξουαλική δραστηριότητα ή πραγματική ή απειλούμενη σωματική διείσδυση σεξουαλικής φύσης με κάποιον που δεν έχει φτάσει σε ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης ή στην ηλικία των 18 ετών, όποια είναι η μεγαλύτερη. ○ Η <u>ψυχολογική</u> κακοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει, ιδίως σε σχέση με τα παιδιά, απειλές βλάβης ή εγκατάλειψης, στέρηση επαφής, ταπείνωση, κατηγορίες, εκφοβισμό, εξαναγκασμό, παρενόχληση, λεκτική κακοποίηση και απομόνωση. ○ Η <u>παραμέληση</u> μπορεί να περιλαμβάνει την παρεμπόδιση της πρόσβασης στην εκπαίδευση, σε τροφή ή σε άλλα αναγκαία για τη ζωή αγαθά, καθώς και τη μη κάλυψη κάθε συναισθηματικής ή σωματικής ανάγκης. Σε οποιαδήποτε μορφή της, η παραμέληση μπορεί να είναι εξίσου επιβλαβής για ένα παιδί με τη σωματική κακοποίηση. Τα παιδιά είναι πιο ευάλωτα στην παραμέληση λόγω της εγγενούς ευάλωτης φύσης και της εξάρτησής τους από τους ενήλικες για στήριξη. <p>Είναι σύνηθες για ένα παιδί που υφίσταται κακοποίηση να βιώνει περισσότερες από μία μορφές κακοποίησης, συνήθως δε αυτό συμβαίνει για κάποιο διάστημα και δεν αποτελεί μεμονωμένο γεγονός.</p>
<p>Σύγχρονη δουλειά</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δουλειά είναι μια κατάσταση όπου ένα άτομο ασκεί αντιληπτή ή πραγματική εξουσία ιδιοκτησίας σε άλλο άτομο. ○ Η σύγχρονη δουλειά περιλαμβάνει διαφορετικούς τύπους εργασιακής εκμετάλλευσης, από την κακομεταχείριση ευάλωτων εργαζομένων έως την εμπορία ανθρώπων, την παιδική εργασία και την αναγκαστική σεξουαλική εκμετάλλευση. <ul style="list-style-type: none"> ○ Σχετικοί όροι περιλαμβάνουν την εμπορία ανθρώπων, τον εξαναγκασμό και την πρόσληψη με απατηλές υποσχέσεις, καθώς και την ειλωτεία και την καταναγκαστική εργασία που αφορούν εργασία που αναλαμβάνεται ως αποπληρωμή ή υπό την απειλή τιμωρίας αντίστοιχα.
<p>Συναλλακτικό σεξ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πρόκειται για σεξουαλικές παροχές, μεταξύ άλλων σεξουαλικές χάρες, με αντάλλαγμα χρήματα, θέσεις εργασίας, αγαθά ή υπηρεσίες. <ul style="list-style-type: none"> ○ Η ActionAid απαγορεύει αυστηρά το συναλλακτικό σεξ, καθώς και άλλες μορφές ταπεινωτικής, εξευτελιστικής συμπεριφοράς ή συμπεριφοράς εκμετάλλευσης με αντάλλαγμα μεταξύ άλλων την παροχή βοήθειας που αναλογεί στους δικαιούχους. ○ Η ActionAid δεν διατυπώνει κρίσεις σε βάρος δικαιούχων ή άλλων που επιλέγουν να συμμετέχουν σε τέτοιου είδους συναλλαγές, ωστόσο αναγνωρίζει την εγγενή άνιση δυναμική των σχέσεων και επομένως απαγορεύει στα μέλη του προσωπικού της να προσφέρουν χρήματα ή οτιδήποτε άλλο με αντάλλαγμα το σεξ.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους ορισμούς της προσέγγισης για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, συμβουλευτείτε το *Γλωσσάρι της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (SHEA and Safeguarding Glossary)*.

3. Εμπιστευτικότητα

Η εμπιστευτικότητα είναι εξαιρετικά σημαντική στην προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Η ActionAid δεσμεύεται να συνεργάζεται τόσο με τους/τις επιζώντες-ούσες/καταγγέλλοντες-ουσες όσο και με όλους τους λοιπούς εμπλεκόμενους στις διαδικασίες διαχείρισης περιστατικών με εμπιστευτικό τρόπο και σεβασμό. Οι παραβιάσεις της εμπιστευτικότητας υπονομεύουν την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη στις διαδικασίες διασφάλισης και διαχείρισης καταγγελιών της ActionAid καθώς και την ίδια την οργάνωση. Η διατήρηση της εμπιστευτικότητας για τα στοιχεία και τις πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα είναι καίριας σημασίας κατά τη διαχείριση ζητημάτων που σχετίζονται με τη σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση και κακοποίηση.

Από τη στιγμή της γνωστοποίησης έως την τελική έκβαση της έρευνας, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια να διατηρείται και να προάγεται η εμπιστευτικότητα με σκοπό την προστασία της ασφάλειας και της ιδιωτικότητας όλων των συμμετεχόντων.

Η ανταλλαγή πληροφοριών πρέπει να πραγματοποιείται με βάση την ανάγκη γνώσης - δηλαδή, ενημερώνονται μόνο όσοι χρειάζεται να υποστηρίξουν μια έρευνα ή να αναλάβουν την πλήρη ευθύνη, και αυτοί με τη σειρά τους λαμβάνουν όσες πληροφορίες τους είναι απαραίτητες ώστε να είναι αποτελεσματικοί.

Αν οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται με εμπιστευτικό τρόπο αφορούν ένα παιδί ή υποδηλώνουν ότι κινδυνεύει η ζωή κάποιου ανθρώπου, τότε πρέπει να αναλαμβάνονται ενέργειες εκτός των τυποποιημένων διαδικασιών εμπιστευτικότητας ώστε όλοι να είναι ασφαλείς. Η διαχείριση τέτοιων περιστατικών πραγματοποιείται κατά περίπτωση, ενώ η ασφάλεια και η ευημερία του παιδιού ή του ενήλικου είναι πάντοτε ύψιστης σημασίας. Όπως έχει ήδη σημειωθεί, ενημερώνονται μόνο όσοι χρειάζεται ώστε να αναλαμβάνεται αποτελεσματική δράση.

3.1 Προστασία δεδομένων

Η ActionAid διασφαλίζει ότι συμμορφώνεται με τους τοπικούς και διεθνείς νόμους για την προστασία δεδομένων κατά τη συλλογή, την αποθήκευση ή την ανταλλαγή στοιχείων που αφορούν τα άτομα και τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (π.χ. στο πλαίσιο της προσέγγισής μας για τη συγκέντρωση χρημάτων, την επικοινωνία και τη διαχείριση περιστατικών) και τηρεί τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη διατήρηση των δεδομένων για τη διαχείριση περιστατικών που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση.

4. Ρόλοι και αρμοδιότητες

Σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας, είναι καθήκον και ευθύνη όλων των μελών του προσωπικού και των άλλων εκπροσώπων να αναφέρουν τυχόν υπόνοιες ή περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης, εκμετάλλευσης και κακοποίησης. Η μη αναφορά στο αρμόδιο άτομο συνιστά παραβίαση του κώδικα δεοντολογίας της ActionAid και της παρούσας πολιτικής και ενδέχεται να οδηγήσει στη λήψη πειθαρχικών μέτρων. *Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αναφοράς, διαβάστε την ενότητα 9.*

Σύμφωνα με την προσέγγιση της ActionAid με επίκεντρο τους/τις επιζώντες/ούσες, τα άτομα δεν είναι υποχρεωμένα να αναφέρουν κάτι που έχουν βιώσει.

Τα μέλη του προσωπικού **πρέπει πάντοτε:**

- Να εξασφαλίζουν ότι η συμπεριφορά τους βασίζεται στις αξίες της ActionAid, συμμορφώνεται με την παρούσα πολιτική και τον κώδικα δεοντολογίας της ActionAid και διαρκώς υπερασπίζεται και προάγει τα δικαιώματα και την ευημερία των **δικαιούχων και των κοινοτήτων με τις οποίες συνεργαζόμαστε, μεταξύ άλλων των ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο.**
- Να προάγουν και να ευαισθητοποιούν για την παρούσα πολιτική όλους αυτούς με τους οποίους έρχονται σε επαφή μέσω της δουλειάς τους.
- Να βεβαιώνονται ότι γνωρίζουν το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, ρόλος του οποίου είναι να παρέχει συμβουλές και να μετριάξει τους κινδύνους σύμφωνα με την παρούσα πολιτική.
- Να αναφέρουν τυχόν υπόνοιες, ανησυχίες ή συμπεριφορές που παραβιάζουν την παρούσα πολιτική στον/στους αρμόδιο/αρμοδίους. *Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αναφοράς, διαβάστε την ενότητα 9.* Εδώ περιλαμβάνονται (μεταξύ άλλων) τυχόν υπόνοιες ή περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης που διαπράττονται από μέλη του προσωπικού και άλλους εκπροσώπους της ActionAid, συνεργάτες, μέλη κοινοτήτων και άλλους.
- Να διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα των δικαιούχων και των κοινοτήτων έχουν καίρια θέση σε κάθε δραστηριότητα που υλοποιείται στο πλαίσιο του έργου τους.

Τα μέλη του προσωπικού **δεν πρέπει ποτέ:**

- Να εκμεταλλεύονται ή να κακοποιούν σεξουαλικά οποιονδήποτε έρχεται σε επαφή μαζί τους στο πλαίσιο του έργου τους. Η παρούσα πολιτική πραγματεύεται τις επιβλαβείς συμπεριφορές που ασκούνται σε βάρος **δικαιούχων και μελών κοινοτήτων, μεταξύ άλλων κυρίως σε βάρος ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο.**
- Να επιδίδονται σε σεξουαλική δραστηριότητα με δικαιούχους ή ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο.
- Να επιδίδονται σε σεξουαλική δραστηριότητα με παιδιά.
- Να επιδεικνύουν συμπεριφορά εκμετάλλευσης ή επιβλαβή συμπεριφορά σε βάρος των μελών κοινότητας με την οποία η ActionAid συνεργάζεται ή έρχεται σε επαφή.
- Να υποβάλλουν κακόβουλες καταγγελίες ή να χρησιμοποιούν την παρούσα πολιτική για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους προορίζεται.

4.1 Διευθυντές Χώρας/Εκτελεστικοί Διευθυντές

Οι Διευθυντές Χώρας/Εκτελεστικοί Διευθυντές **πρέπει πάντοτε:**

- Να δημιουργούν ένα ασφαλές περιβάλλον όπου τα μέλη του προσωπικού και άλλοι αισθάνονται ότι μπορούν να διατυπώνουν τις ανησυχίες τους χωρίς τον φόβο των αντιποίνων.
- Να γνωρίζουν τις νομοθεσίες και τις βέλτιστες πρακτικές που αφορούν τους **δικαιούχους και τα μέλη των κοινοτήτων, μεταξύ άλλων τους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο**, σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, και να διασφαλίζουν ότι όλες οι δραστηριότητες αντανακλούν αυτές τις νομοθεσίες και πρακτικές και ότι τα μέλη του προσωπικού αποκτούν γνώση αυτών.
- Να εξασφαλίζουν ότι υπάρχει Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, κατόπιν διαδικασίας επιλογής, το οποίο ενημερώνει σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τυχόν υπόνοιες, ανησυχίες και καταγγελίες.

- Να εξασφαλίζουν ότι, στη χώρα τους, υπάρχει επαρκής χρηματοδότηση για την υποστήριξη δραστηριοτήτων σχετικών με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (π.χ. χρηματοδότηση που εξασφαλίζει ότι όλα τα μέλη του προσωπικού λαμβάνουν ετήσια εκπαίδευση).
- Να εξασφαλίζουν ότι το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση αναφέρει όλες τις ανησυχίες και τις καταγγελίες στη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, εντός 24 ωρών, εφόσον είναι δυνατόν.
- Να συνεργάζονται με την Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση ώστε να αντιδρούν δυναμικά όταν διατυπώνονται τυχόν ανησυχίες σχετικές με τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση δικαιούχων ή μελών κοινοτήτων. Να εξασφαλίζουν ότι τηρούνται οι διαδικασίες αναφοράς και διερεύνησης των ύποπτων περιστατικών κακοποίησης και εκμετάλλευσης και να βεβαιώνονται ότι αυτές συνάδουν με την παρούσα πολιτική και την τοπική νομοθεσία. Αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, τις διαδικασίες υποβολής αναφοράς στις αρμόδιες αρχές για έρευνα και παρακολούθηση.
- Να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται οι σχετικές πειθαρχικές διαδικασίες για τα μέλη του προσωπικού που έχουν παραβιάσει την παρούσα πολιτική.
- Να βεβαιώνονται ότι όλα τα μέλη του προσωπικού έχουν λάβει εκπαίδευση σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα των δικαιούχων και των μελών κοινοτήτων, τον τρόπο αναγνώρισης των διαφορετικών μορφών κακοποίησης και εκμετάλλευσης και τον τρόπο διατύπωσης των ανησυχιών μέσω των κατάλληλων διαύλων.
- Να αποτελούν θετικό παράδειγμα τόσο εντός όσο και εκτός υπηρεσίας.

4.2 Προϊστάμενοι

Οι προϊστάμενοι **πρέπει πάντοτε:**

- Να δημιουργούν ένα ασφαλές περιβάλλον στον τομέα της ευθύνης τους και άμεσα με το προσωπικό που διευθύνουν, προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού και άλλοι αισθάνονται ότι μπορούν να διατυπώνουν τις ανησυχίες τους χωρίς τον φόβο των αντιποίνων.
- Να βεβαιώνονται ότι τα μέλη του προσωπικού που βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία τους λαμβάνουν ειδική εισαγωγική κατάρτιση σχετικά με την παρούσα πολιτική και ότι τυχόν ανησυχίες που διατυπώνονται σχετικά με μέλη του προσωπικού στον δικό τους τομέα αντιμετωπίζονται με τα κατάλληλα μέσα (π.χ. έρευνα, διαχείριση απόδοσης).
- Να εξασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού γνωρίζουν τις ευθύνες τους και είναι υπόλογα για την ευημερία των **δικαιούχων και των μελών κοινοτήτων, μεταξύ άλλων των ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο** στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ActionAid.
- Να εξασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού γνωρίζουν τις ευθύνες τους ως προς την υποβολή αναφορών και τις σχετικές διαδικασίες.
- Να μεριμνούν ώστε όλες οι διαδικασίες και οι δραστηριότητες να διεξάγονται με τρόπο που επιδιώκει την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για τους δικαιούχους και τις κοινότητες (π.χ. διενέργεια καθιερωμένων εκτιμήσεων κινδύνου).
- Κατά τη διαχείριση των προσλήψεων, να συνεργάζονται με το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ώστε να βεβαιώνονται ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέπεται η πρόσληψη στην ActionAid ατόμων που ενδέχεται να εκθέσουν άλλους σε βλάβες (π.χ. μέσω ασφαλέστερων διαδικασιών πρόσληψης).
- Να διασφαλίζουν ότι οι κακές πρακτικές ή η δυνητικά καταχρηστική συμπεριφορά σε βάρος δικαιούχων και μελών κοινοτήτων από μέλη του προσωπικού τόσο της ActionAid όσο και των συνεργατών της δεν μένουν αναπάντητες.
- Να διασφαλίζουν ότι η παρούσα πολιτική συμπεριλαμβάνεται σε κάθε συμφωνία εταιρικής σχέσης ή μνημόνιο συμφωνίας με τους συνεργάτες της ActionAid.
- Να αποτελούν θετικό παράδειγμα τόσο εντός όσο και εκτός υπηρεσίας.

4.3 Αρμόδια Άτομα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση

Τα Αρμόδια Άτομα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση **πρέπει πάντοτε:**

- Να συνεργάζονται με άλλους ώστε να δημιουργούν ένα ασφαλές περιβάλλον όπου τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι αισθάνονται ότι μπορούν να διατυπώνουν τις ανησυχίες τους χωρίς τον φόβο των αντιποίνων.
- Να βεβαιώνονται ότι η παρούσα πολιτική αναρτάται σε περίοπτη θέση μέσα στο γραφείο, καθώς και στο διαδίκτυο, και είναι διαθέσιμη σε όλα τα μέλη του προσωπικού.
- Να εξασφαλίζουν ότι όλα τα προγράμματα ειδικής εισαγωγικής κατάρτισης προβλέπουν μια συζήτηση σχετικά με την παρούσα πολιτική.
- Να παρέχουν κατάρτιση σε όλα τα μέλη του προσωπικού σχετικά με την παρούσα πολιτική και άλλες πολιτικές που εμπίπτουν στο πεδίο της Σεξουαλικής Παρενόχλησης, Εκμετάλλευσης, Κακοποίησης και της Διασφάλισης.
- Να συνεργάζονται με άλλους ώστε να διασφαλίζουν ότι οι αξίες, οι δεσμεύσεις και οι διαδικασίες που προβλέπει η παρούσα πολιτική ενσωματώνονται σε όλα τα προγράμματα και στις δραστηριότητες της ActionAid, καθώς και σε αυτά των συνεργατών της.
- Να εξασφαλίζουν ότι θέτουν όλες τις ανησυχίες και τις καταγγελίες σχετικές με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση υπόψη της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση.
- Να συνεργάζονται με την Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, προκειμένου να αντιμετωπίζουν τις ανησυχίες που αφορούν τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, και να βεβαιώνονται ότι η διαχείριση τέτοιων περιστατικών πραγματοποιείται σύμφωνα με την προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση της ActionAid.
- Να αποτελούν θετικό παράδειγμα τόσο εντός όσο και εκτός υπηρεσίας.

4.4 Ανθρώπινο Δυναμικό

Τα μέλη προσωπικού του τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού **πρέπει πάντοτε:**

- Να συνεργάζονται με άλλους ώστε να δημιουργούν ένα ασφαλές περιβάλλον όπου τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι αισθάνονται ότι μπορούν να διατυπώνουν τις ανησυχίες τους χωρίς τον φόβο των αντιποίνων.
- Να συνεργάζονται με τα Αρμόδια Άτομα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση ώστε να διασφαλίζουν ότι η παρούσα πολιτική αναρτάται σε περίοπτη θέση μέσα στο γραφείο, καθώς και στο διαδίκτυο, και είναι διαθέσιμη σε όλα τα μέλη του προσωπικού.
- Να συνεργάζονται με τα Αρμόδια Άτομα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση ώστε να εξασφαλίζουν ότι όλα τα προγράμματα ειδικής εισαγωγικής κατάρτισης προβλέπουν μια συζήτηση σχετικά με την παρούσα πολιτική.
- Να διασφαλίζουν ότι οι αξίες, οι δεσμεύσεις και οι διαδικασίες που προβλέπει η παρούσα πολιτική είναι ενσωματωμένες σε όλο τον κύκλο ζωής των εργαζομένων (για παράδειγμα, ασφαλέστερη πρόσληψη, διαχείριση απόδοσης και αποχώρηση).
- Να συνεργάζονται με την Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, ώστε να αντιμετωπίζουν τυχόν ανησυχίες που αφορούν κακοποίηση ή εκμετάλλευση σε βάρος **δικαιούχων και μελών κοινοτήτων, μεταξύ άλλων ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο**, προβλέποντας αυστηρούς κανονισμούς για τους εργαζομένους, παρέχοντας συμβουλές για τις σχέσεις των

μελών του προσωπικού, και διασφαλίζοντας ότι όλες οι σχετικές πολιτικές και διαδικασίες της ActionAid τηρούνται σωστά καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας διαχείρισης περιστατικών.

- Να αποτελούν θετικό παράδειγμα τόσο εντός όσο και εκτός υπηρεσίας.

5. Συνεργάτες

- Οι συνεργάτες της ActionAid πρέπει να συμμορφώνονται με τον κώδικα δεοντολογίας της ActionAid και όλες τις πολιτικές σχετικές με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Όλα τα μνημόνια συμφωνίας με τους συνεργαζόμενους φορείς και όλες οι συμφωνίες παροχής συμβουλών με συμβούλους και προμηθευτές πρέπει να περιλαμβάνουν την παρούσα πολιτική ως παράρτημα, κατά τη δρομολόγηση οποιουδήποτε έργου. Τυχόν παραβιάσεις μπορεί να οδηγήσουν σε λύση των συμβατικών συμφωνιών και/ή των συμφωνιών εταιρικής σχέσης.
- Η ActionAid πρέπει να συνεργάζεται με όλους τους συνεργάτες της ώστε να εξασφαλίζει αφενός ότι λαμβάνουν εκπαίδευση σχετικά με τις πολιτικές και την προσέγγιση της ActionAid σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, και αφετέρου ότι δημιουργούνται χώροι όπου ανταλλάσσονται γνώσεις σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές αντιμετώπισης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης και αναγνωρίζεται η εμπειρογνωσία των συνεργατών μας στον τομέα καθώς και η δική μας προσέγγιση.
- Τα μέλη του προσωπικού που εργάζονται με τους συνεργάτες πρέπει να βεβαιώνονται ότι οι συνεργαζόμενοι φορείς και τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποί τους υπογράφουν και τηρούν τον κώδικα δεοντολογίας της ActionAid. Η ActionAid πρέπει να διενεργεί μαζί με τους συνεργάτες εκτιμήσεις κινδύνου σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και/ή να μεριμνά ώστε οι συνεργάτες της να διενεργούν οι ίδιοι τις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση.
- Οι συνεργάτες της ActionAid, λόγω της φύσης της δουλειάς τους, αλληλεπιδρούν με κοινότητες που διατρέχουν κίνδυνο και επομένως γίνονται κοινωνοί ευαίσθητων πληροφοριών που αφορούν τους **δικαιούχους και τα μέλη των κοινοτήτων, μεταξύ άλλων τους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο**. Η ActionAid πρέπει να συνεργάζεται μαζί τους ώστε να διασφαλίζει ότι οι συνεργάτες της διαθέτουν έναν άρτια οργανωμένο μηχανισμό υποβολής αναφοράς στον οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση τόσο οι εργαζόμενοι/ες των συνεργατών όσο και τα μέλη των κοινοτήτων. Η ActionAid και οι συνεργάτες της πρέπει να συνάπτουν συμφωνίες ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι ανησυχίες σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (για τους/τις εργαζόμενους/ες των συνεργατών, τους δικαιούχους και τα μέλη των κοινοτήτων) κοινοποιούνται μέσω συγκεκριμένων διαύλων με στόχο την τήρηση της εμπιστευτικότητας.
- Οι ανησυχίες που αφορούν μέλη του προσωπικού των συνεργατών πρέπει να αναφέρονται άμεσα μέσω των μηχανισμών υποβολής αναφοράς που περιγράφονται παρακάτω. Σε περίπτωση που λάβει μια καταγγελία σχετικά με μέλος του προσωπικού συνεργαζόμενου φορέα, η ActionAid συνεργάζεται με τον φορέα ώστε να εξασφαλίζεται άμεση και κατάλληλη αντιμετώπιση. Σε περίπτωση που πιθανολογείται βασίμως ότι μια καταγγελία δεν έχει αντιμετωπιστεί με κατάλληλο ή επαρκή τρόπο από κάποιον συνεργάτη, η ActionAid πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να αποσύρει τη χρηματοδότησή της ή να τερματίσει τη σχέση.

6. Ασφαλέστερη πρόσληψη και κύκλος ζωής εργαζομένων

Με γνώμονα τη βέλτιστη πρακτική, η ActionAid εφαρμόζει αυστηρές διαδικασίες πρόσληψης προκειμένου να περιορίζεται η πιθανότητα πρόσληψης ενός ατόμου που ενδέχεται να εκθέσει σε κίνδυνο, ως προς τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση,

τόσο τις κοινότητες με τις οποίες συνεργαζόμαστε όσο και τα μέλη του προσωπικού και άλλους εκπροσώπους της οργάνωσης. Οι διαδικασίες πρόσληψης και επιλογής πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα βήματα:

- Οι αγγελίες για θέσεις εργασίας και οι περιγραφές καθηκόντων αναφέρουν με σαφήνεια τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που σχετίζονται με **δικαιούχους και κοινότητες, μεταξύ άλλων με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο**, καθώς και τις αξίες της οργάνωσης και τη δέσμευσή της σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Η περιγραφή της θέσης εργασίας χρησιμοποιείται ως βάση για την αξιολόγηση των ικανοτήτων ενός υποψηφίου.
- Όλες οι συνεντεύξεις περιλαμβάνουν ερωτήσεις που αξιολογούν τον υποψήφιο ως προς την κατανόηση της προσέγγισης για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης των παιδιών) και την ικανότητά του να αναστοχάζεται τις αξίες και τη φεμινιστική προσέγγιση της ActionAid.
- Οι συνεντεύξεις για θέσεις που αφορούν την εργασία με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο ή παιδιά πρέπει να περιλαμβάνουν ερωτήσεις που σχετίζονται με τη συμπεριφορά και αξιολογούν την καταλληλότητα ενός υποψηφίου να εργάζεται με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο ή παιδιά.
- Τυχόν κενά στην εργασιακή εμπειρία και/ή στην εκπαίδευση συζητούνται στο πλαίσιο της συνέντευξης.
- Η ActionAid δεν προσλαμβάνει εν γνώσει της άτομα που έχουν στο παρελθόν διαπράξει κάποια μορφή σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση και κακοποίηση, π.χ. κακοποίηση ενήλικου που διατρέχει κίνδυνο, κακοποίηση παιδιού ή έμφυλη βία. Η ActionAid διασφαλίζει ότι η πρόσληψη μελών προσωπικού και άλλων εκπροσώπων περιλαμβάνει ελέγχους συστάσεων (γραπτούς και προφορικούς κατά περίπτωση).
  - Ο επιτυχών υποψήφιος καλείται να δώσει τη συγκατάθεσή του για την προσκόμιση δύο συστατικών επιστολών, μεταξύ άλλων μίας επιστολής από τον τελευταίο εργοδότη (ή τον εκπαιδευτικό φορέα), όπου αναφέρεται, εφόσον επιτρέπεται, ο λόγος αποχώρησης και, κατά περίπτωση, κατά πόσον ο υποψήφιος είναι κατάλληλος να εργάζεται με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο.
- Τυχόν έλεγχοι σε αστυνομικά αρχεία ή ποινικά μητρώα διενεργούνται σύμφωνα με τους κανονισμούς κάθε χώρας, κατά περίπτωση. Τα μέλη προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι των οποίων τα καθήκοντα προβλέπουν την άμεση πρόσβαση σε δικαιούχους και μέλη κοινοτήτων, ιδίως σε ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο, έχουν την υποχρέωση να δημοσιοποιούν τυχόν καταδίκη τους (σε σχέση με κάθε μορφή κακοποίησης ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο ή παιδιών) πριν το στάδιο της συνέντευξης και να υποβάλλονται σε έλεγχο του ποινικού μητρώου τους, εφόσον κάτι τέτοιο είναι δυνατόν.
  - Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη του προσωπικού που αλλάζουν ρόλους εντός της οργάνωσης, καθώς και για όσους είναι πιθανό να τοποθετηθούν σε τέτοιες θέσεις. Στην προκειμένη περίπτωση απαιτείται πλήρης έλεγχος εκ των προτέρων. Σε χώρες που τηρούν βάση δεδομένων για τους δράστες σεξουαλικών εγκλημάτων ή για άτομα που δεν είναι κατάλληλα να εργαστούν με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο ή παιδιά, προβλέπεται σχετικός έλεγχος.
- Στο στάδιο της συνέντευξης ζητείται από τους υποψηφίους απόδειξη της ταυτότητάς τους. Αντίγραφο της ταυτότητας τηρείται στο αρχείο προσωπικού.
- Στην επιστολή που δίνεται σε όλους τους νέους εργαζόμενους και εκπροσώπους περιλαμβάνεται ο κώδικας δεοντολογίας και η γενική πολιτική για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση της ActionAid. Όλα τα μέλη του προσωπικού και οι άλλοι εκπρόσωποι πρέπει να υπογράφουν τον κώδικα δεοντολογίας πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους.
- Το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού που συντάσσει τις συμβάσεις εργασίας θα πρέπει, όπου αυτό είναι εφικτό βάσει του εθνικού δικαίου, να ενσωματώνει ρήτρα που ορίζει ότι ένα μέλος του προσωπικού δύναται να απολυθεί εφόσον διαπιστώνεται ότι έχει παραβιάσει την παρούσα πολιτική ή τον κώδικα δεοντολογίας της AAI.

- Όλες οι διαδικασίες διαχείρισης και εκτίμησης της απόδοσης των εργαζομένων πρέπει να περιλαμβάνουν μια εκτίμηση για τον τρόπο που κάθε άτομο υποστηρίζει τις αξίες της ActionAid και τον τρόπο που η προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση αλληλεπιδρά με τη δουλειά του.
- Εξασφαλίζεται ότι οι διαδικασίες αποχώρησης πραγματοποιούνται σε προσωπικό επίπεδο ή από απόσταση, ότι τα διδάγματα καταγράφονται και αξιοποιούνται και ότι οι τυχόν διατυπωθείσες ανησυχίες σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση σε αυτό το στάδιο αντιμετωπίζονται καταλλήλως.
- Εξασφαλίζεται ότι προσκομίζονται συστάσεις σύμφωνα με τις πολιτικές του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού και ότι οι πληροφορίες που αφορούν τις διαδικασίες σχετικά με παραπτώματα του προσωπικού ή τις πειθαρχικές διαδικασίες κοινοποιούνται στον υποψήφιο εργοδότη σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές και τη διαδικασία της ActionAid για το ανθρώπινο δυναμικό.

Σε ορισμένα λειτουργικά πλαίσια, είναι κατανοητό ότι ίσως είναι δύσκολο ή αδύνατον να γίνεται έλεγχος αστυνομικών αρχείων, ή να προσκομίζονται υπεύθυνες δηλώσεις σχετικά με προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις, καθώς και συστατικές επιστολές. Εξάλλου οι χρονικοί περιορισμοί σε ορισμένα ανθρωπιστικά πλαίσια ενδεχομένως δικαιολογούν την ανάγκη ανάληψης καθηκόντων προτού γίνει γνωστό το αποτέλεσμα των ελέγχων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, πρέπει να εφαρμόζονται άλλοι έλεγχοι. Οι διευθυντές που είναι αρμόδιοι για τις προσλήψεις πρέπει να βεβαιώνονται ότι προβαίνουν σε όλα τα εύλογα βήματα για τη διαχείριση των κινδύνων, όπως ένα αναλυτικό ερωτηματολόγιο κατά τη συνέντευξη σχετικά με τη διασφάλιση και τις αξίες της ActionAid, καθώς και ένας πιο εμπειριστατωμένος έλεγχος των συστάσεων (π.χ. υποχρεωτική γραπτή υποβολή συστατικής επιστολής και τηλεφωνικές συζητήσεις με τους συστήνοντες). Οι προϊστάμενοι και το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού θα πρέπει επίσης να αξιοποιούν την περίοδο δοκιμασίας ώστε να παρακολουθούν τον εργαζόμενο για τυχόν περιστατικά παραβίασης των κανονισμών που θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ταχύτατα και σύμφωνα με την παρούσα πολιτική.

Εφόσον οι έλεγχοι των αστυνομικών αρχείων/των συστατικών επιστολών εγείρουν ανησυχίες σχετικά με την καταλληλότητα του υποψηφίου και η ActionAid λαμβάνει την απόφαση να προχωρήσει ή μη στην πρόσληψη, οι λόγοι για τη σχετική απόφαση πρέπει να καταχωρίζονται στα αρχεία του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού και να φέρουν την υπογραφή του Διευθυντή Χώρας/Εκτελεστικού Διευθυντή και των Διευθυντών Τμημάτων στη Γενική Γραμματεία.

6.1 Ειδική εισαγωγική κατάρτιση

Το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού εξασφαλίζει ότι όλα τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι ενημερώνονται σχετικά με την προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και την παρούσα πολιτική της ActionAid, **το αργότερο έναν μήνα** μετά τον διορισμό τους. Ο προϊστάμενος του προσληφθέντος εργαζόμενου είναι υπεύθυνος για τη διεξαγωγή αυτής της εισαγωγικής κατάρτισης. Ανάλογα με τη φύση των καθηκόντων, προβλέπεται λιγότερο ή περισσότερο εκτεταμένη εισαγωγική κατάρτιση σχετικά με την προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση της ActionAid και τους ειδικούς κινδύνους και τις προκλήσεις για κάθε χώρα.

6.2 Κατάρτιση

Σε τακτική βάση πρέπει να προγραμματίζονται και να παρέχονται - σε όλα τα μέλη του προσωπικού και στους συνεργάτες - κύκλοι μαθημάτων κατάρτισης και επαναληπτικών μαθημάτων σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Αυτά μπορεί να αφορούν:

- Τις πολιτικές της ΑΑΙ σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση.
- Τον κώδικα δεοντολογίας και την προσέγγιση φεμινιστικής ηγεσίας της ΑΑΙ στο πλαίσιο της δέσμευσης της οργάνωσης για συνεργασία με τα μέλη του προσωπικού και άλλους εκπροσώπους με στόχο τον μετασχηματισμό της κουλτούρας εργασίας.
- Τη διεθνή και τοπική νομοθεσία σχετικά με τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση και άλλες μορφές κακοποίησης.
- Ενημέρωση σχετικά με τον τρόπο αναγνώρισης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης και άλλων μορφών κακοποίησης.
- Ενημέρωση σχετικά με τον τρόπο αναφοράς περιστατικών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης και άλλων μορφών κακοποίησης.

Όλα τα προγράμματα πρέπει να προβλέπουν μια διαδικασία κατάρτισης, μεταξύ άλλων αυτοτελή και επαναληπτικά εκπαιδευτικά μαθήματα σχετικά με την προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση της ActionAid, ούτως ώστε όλα τα μέλη του προσωπικού να λαμβάνουν τουλάχιστον μία κατάρτιση σε ανάλογα θέματα ετησίως, και περαιτέρω εκπαίδευση για συγκεκριμένες ομάδες αν κρίνεται απαραίτητο. Στο πλαίσιο της κατάρτισης πρέπει να χορηγούνται και να φυλάσσονται οι σχετικοί τίτλοι εκπαίδευσης (π.χ. κατάλογος παρουσιών, εκπαιδευτικό υλικό). Επίσης, ενθαρρύνονται οι ανεπίσημες συζητήσεις στο πλαίσιο ομαδικών συναντήσεων. Η επικοινωνία σχετικά με την προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση της ActionAid μπορεί ακόμη να περιλαμβάνει εκστρατείες ενημέρωσης, τακτικές επικαιροποιήσεις που λαμβάνουν υπόψη τις νέες εξελίξεις στον τομέα ή αναθεωρήσεις της πολιτικής.

Περαιτέρω εξειδικευμένη κατάρτιση σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση μπορεί να παρέχεται ανάλογα με τη φύση της εργασίας που αναλαμβάνεται, το πλαίσιο, τις απαιτήσεις των χορηγών, καθώς και σε περίπτωση που τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι έρχονται σε επαφή με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο ή άλλους ευάλωτους πληθυσμούς, όπως εκτοπισμένες κοινότητες. Το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση συνεργάζεται από κοινού με τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, προκειμένου να εντοπίζουν και να καλύπτουν αυτές τις ανάγκες.

7. Ασφαλέστερος σχεδιασμός προγραμμάτων

Η ActionAid αναγνωρίζει ότι η Πολιτική για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση (PSEA) πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του ανθρωπιστικού έργου, της ανάπτυξης της ανθεκτικότητας και του ευρύτερου αναπτυξιακού έργου της. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι **δικαιούχοι και οι κοινότητες**, μεταξύ άλλων οι ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο, μπορεί να ζημιωθούν εξαιτίας ανεπαρκώς σχεδιασμένων προγραμμάτων, έργων και συναφών δραστηριοτήτων. Τα μέλη του προσωπικού που είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων ή έργων πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διάσταση της Σεξουαλικής Παρενόχλησης, Εκμετάλλευσης, Κακοποίησης και της Διασφάλισης λαμβάνεται υπόψη σε όλα τα στάδια του κύκλου ενός προγράμματος/έργου. Στο πλαίσιο αυτό:

- Εξασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή των **δικαιούχων και των κοινοτήτων, μεταξύ άλλων των ενήλικων που διατρέχουν κίνδυνο**, στην εκτίμηση, στον σχεδιασμό, στην εφαρμογή, στην παρακολούθηση και στην αξιολόγηση προγραμμάτων μέσω της συστηματικής χρήσης συμμετοχικών μεθόδων.
- Αναγνωρίζεται ότι συχνά η σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση οφείλεται σε διακρίσεις λόγω φύλου και άλλες ανισότητες. Ως εκ τούτου, η ActionAid πρέπει να διασφαλίζει ότι οι αναπτυξιακές και ανθρωπιστικές δραστηριότητες διεξάγονται με τρόπο ευαισθητοποιημένο ως προς τη διάσταση του φύλου και με βάση μια διατομεακή φεμινιστική ανάλυση. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει:

- Τη δημιουργία ξεχωριστών χώρων όπου οι γυναίκες, οι άνδρες, τα διεμφυλικά και τα μη δυαδικού φύλου άτομα μπορούν να διατυπώνουν τις ανησυχίες και να ανταλλάσσουν τις ιδέες τους·
  - Τη δημιουργία ασφαλών χώρων διαβούλευσης και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των προγραμμάτων με βάση εκτεταμένες συστηματικές διατομεακές φεμινιστικές αναλύσεις και αναλύσεις ισχύος·
  - Την καθιέρωση μιας σαφούς εκτίμησης κινδύνου για όλα τα προγράμματα που υπογραμμίζει τους κινδύνους σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης και τους κινδύνους για τη διασφάλιση στο πλαίσιο των προγραμμάτων, και τη θέση σε εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων στα σχέδια προγραμμάτων (π.χ. αναζήτηση τόπου και χρόνου διεξαγωγής των δραστηριοτήτων, αξιολόγηση του προσωπικού -μεταξύ άλλων των οδηγών, των συνεργατών-, επίγνωση των κινδύνων, εξασφάλιση ότι οι υπηρεσίες είναι ασφαλείς και προσβάσιμες κ.λπ.).
- Όλα τα αναπτυξιακά και ανθρωπιστικά προγράμματα περιλαμβάνουν μηχανισμούς καταγγελιών και διαδικασίες υποβολής αναφοράς σε επίπεδο κοινότητας που σχεδιάζονται σε συνεργασία με τις κοινότητες. Κρίνεται σκόπιμη η σύσταση ενός μηχανισμού καταγγελιών για την υποβολή των ανησυχιών που αφορούν ή μη τη διασφάλιση. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να διευκολύνεται η διατύπωση των ανησυχιών τόσο εντός όσο και εκτός της οργάνωσης, ενώ ο μηχανισμός πρέπει να είναι διαφανής και προσβάσιμος στις υποστηριζόμενες κοινότητες και να εξασφαλίζει την έγκαιρη και σθεναρή ανταπόκριση στις εκφραζόμενες ανησυχίες.
  - Εδραιώνεται συνεργασία με τις ομάδες που είναι υπεύθυνες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση στις χώρες, και με τη Γενική Γραμματεία, ώστε να εντοπίζονται οι τομείς που χρήζουν βελτίωσης και άντλησης διδαγμάτων.
  - Εξασφαλίζεται η εφαρμογή της παρούσας πολιτικής, η μετάφρασή της στην τοπική γλώσσα, η κοινοποίηση και η κατανόησή της από τα μέλη του προσωπικού και άλλους εκπροσώπους της ActionAid, καθώς και από τις κοινότητες με τις οποίες συνεργαζόμαστε.
  - Εξασφαλίζεται ότι όλες οι παρεμβάσεις αναπτύσσονται με τρόπο που επιτυγχάνει την ισορροπία μεταξύ του σεβασμού για τη δέουσα διαδικασία και της προτεραιότητας στην ασφάλεια, στην αξιοπρέπεια και στα δικαιώματα των επιζώντων.
  - Ολοκληρώνεται και ενσωματώνεται η πολιτική για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση σε ολόκληρο το αναπτυξιακό και ανθρωπιστικό έργο της ActionAid, και προωθείται ο σχεδιασμός αυτοτελών προγραμμάτων προστασίας σε ανθρωπιστικά πλαίσια με σαφείς μηχανισμούς καταγγελιών.
  - Εξασφαλίζεται ότι η παροχή βοήθειας σε πληγέντες βασίζεται στην προσέγγιση της ActionAid με επίκεντρο τους/τις επιζώντες/ούσες.
  - Εξασφαλίζεται ότι όλα τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι αναγνωρίζουν την ευθύνη τους αφενός να διατηρούν ένα περιβάλλον ελεύθερο από σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση και αφετέρου να αναφέρουν οποιαδήποτε κακοποίηση την οποία υποψιάζονται ή της οποίας έχουν γίνει μάρτυρες, είτε εντός είτε εκτός ActionAid, σύμφωνα με τα πρωτόκολλα υποβολής αναφοράς που περιγράφονται στην παρούσα πολιτική.
  - Εξασφαλίζεται ότι ένα αντίγραφο της παρούσας πολιτικής συνοδεύει όλα τα μνημόνια συμφωνίας των συνεργατών και τις συζητήσεις που διενεργούνται με τους συνεργάτες με σκοπό την περαιτέρω εμπέδωση της κατανόησης και της συμμόρφωσης.
  - Η ActionAid αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να υπάρχουν προγράμματα αυξημένου κινδύνου, π.χ. ανθρωπιστικά σχέδια βραχείας διάρκειας. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να εφαρμόζονται αυστηρά μέτρα διασφάλισης ανάλογα με το πλαίσιο, π.χ. κατάρτιση, τακτικές αξιολογήσεις.

7.1 Εκτίμηση κινδύνου

Η εκτίμηση κινδύνου συμβάλλει στον εντοπισμό σημείων στον σχεδιασμό προγραμμάτων ή έργων όπου υπάρχει κίνδυνος να λάβει χώρα εκμετάλλευση ή κακοποίηση ή όπου τα μέτρα αντιμετώπισης είναι ανεπαρκή. Οι εκτιμήσεις κινδύνου για τη διασφάλιση πρέπει να διενεργούνται σε επίπεδο οργάνωσης και έργου και να ενσωματώνονται στη διάρθρωση κινδύνου της οργάνωσης. Η ActionAid πρέπει να διενεργεί από κοινού με τους συνεργάτες εκτιμήσεις κινδύνου σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και/ή να βεβαιώνεται ότι οι συνεργάτες της διενεργούν τις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου

αντίστοιχα. Η εκτίμηση κινδύνου θα πρέπει να πραγματοποιείται στο στάδιο σύλληψης ενός έργου, να επανεξετάζεται τακτικά στο πλαίσιο τυποποιημένων δραστηριοτήτων παρακολούθησης και να παρακολουθείται από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη/την Ομάδα Ηγεσίας και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη οφείλουν να καταβάλλουν προσπάθεια για τον περιορισμό των εντοπισθέντων κινδύνων: απαιτείται η ανάπτυξη στρατηγικών μετριασμού και η ενσωμάτωσή τους στον σχεδιασμό, στην εφαρμογή και στην αξιολόγηση όλων των προγραμμάτων, των δράσεων και των δραστηριοτήτων που με οποιονδήποτε τρόπο εμπλέκουν ή επηρεάζουν δικαιούχους και μέλη κοινοτήτων, μεταξύ άλλων ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο. Αν κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό, το πρόγραμμα/η δραστηριότητα δεν πρέπει να συνεχίζεται. Τα προγράμματα χωρών και οι κόμβοι της Διεθνούς Γραμματείας ενθαρρύνονται να αναπτύσσουν λίστες ελέγχου εκτίμησης κινδύνου που σχετίζονται με το πλαίσιό τους και να θεσπίζουν σχέδια μετριασμού κινδύνων στο στάδιο σχεδιασμού των προγραμμάτων. *Για περισσότερες πληροφορίες, διαβάστε το παράρτημα 3.*

7.2 Μηχανισμοί καταγγελιών

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης των θεμάτων σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση τόσο στον σχεδιασμό όσο και στις δραστηριότητες των προγραμμάτων, πρέπει να θεσπίζονται μηχανισμοί προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι **οι δικαιούχοι και τα μέλη κοινοτήτων, μεταξύ άλλων οι ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο**, είναι σε θέση να διατυπώνουν τις ανησυχίες τους. Τα μέλη του προσωπικού πρέπει να εργάζονται με συμμετοχικό τρόπο, από κοινού με δικαιούχους και κοινότητες (π.χ. τοπικές κοινότητες), ώστε αφενός να δημιουργούν, να ενισχύουν και να αξιολογούν τους υφιστάμενους μηχανισμούς καταγγελιών σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές, και αφετέρου να εξασφαλίζουν ότι οι εφαρμοζόμενοι μηχανισμοί συνάδουν με το τοπικό πλαίσιο, μεταφράζονται στις τοπικές γλώσσες και διατίθενται στο κοινό (π.χ. δημοσιεύονται στο διαδίκτυο). Στο πλαίσιο της δέσμευσής μας για λογοδοσία, τα μέλη του προσωπικού πρέπει να βεβαιώνονται ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες γνωστοποιούνται στους δικαιούχους και στα μέλη των κοινοτήτων, μεταξύ άλλων στους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο, προκειμένου αυτοί να παρέχουν ανατροφοδότηση και να συνεισφέρουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της προσέγγισής μας.

Το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση μπορεί να συνεργάζεται με σχετικές ομάδες ώστε να διασφαλίζεται ότι οι μηχανισμοί καταγγελιών είναι προσβάσιμοι, χωρίς αποκλεισμούς, επικεντρωμένοι στους επιζώντες και σχετίζονται με το τοπικό πλαίσιο (π.χ. να εξασφαλίζεται ότι οι άνθρωποι με αναπηρίες έχουν πρόσβαση σε μηχανισμούς καταγγελιών και τη δυνατότητα να διατυπώνουν τις ανησυχίες τους). Είναι ζωτικής σημασίας όλοι οι μηχανισμοί καταγγελιών να προβλέπουν ποικίλους τρόπους αναφοράς - δεδομένου ότι πολλοί άνθρωποι προτιμούν να υποβάλλουν καταγγελίες για κακοποίηση ή εκμετάλλευση σε κάποιο άτομο της εμπιστοσύνης τους- και όλοι οι εμπλεκόμενοι να είναι βέβαιοι για τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της καταγγελίας τους.

Τα μέλη του προσωπικού θα πρέπει να συνεργάζονται με αρμόδιες εσωτερικές ομάδες και με παιδιά ώστε να δημιουργούν μηχανισμούς καταγγελίας που εγγυώνται ότι τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να διατυπώνουν ανησυχίες και έχουν λόγο για τον τρόπο δημιουργίας ασφαλών χώρων.

Εκτός από την ανάπτυξη μηχανισμών καταγγελίας, τα μέλη του προσωπικού και οι συνεργάτες πρέπει να δεσμεύονται συνεχώς έναντι των **δικαιούχων και των μελών κοινοτήτων, μεταξύ άλλων των ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο**, ως προς τις αξίες της ActionAid, την κατάλληλη ή μη συμπεριφορά, τα δικαιώματά τους και τον τρόπο υποβολής αναφοράς.

7.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της διασφάλισης στον σχεδιασμό όλων των προγραμμάτων και στο σύνολο των δραστηριοτήτων, τα μέλη του προσωπικού πρέπει να εξασφαλίζουν αφενός ότι οι δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης καλύπτουν τη διάσταση της διασφάλισης, και αφετέρου ότι τα δεδομένα αναλύονται και διαμοιράζονται με σκοπό την άντληση διδαγμάτων και τη διάδοση ορθών πρακτικών. Είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης, π.χ. οι μηχανισμοί καταγγελιών, οι ομάδες εστίασης και οι έρευνες, είναι κατάλληλες για όλους τους **δικαιούχους και τα μέλη κοινοτήτων, μεταξύ άλλων για τους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο**, για παράδειγμα ηλικιωμένα άτομα ή άτομα με αναπηρίες. Από τις αρχικές εκτιμήσεις αναγκών έως τις τελικές εκθέσεις έργου, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση αποτελούν ζωτική παράμετρο για τον ασφαλέστερο σχεδιασμό προγραμμάτων και την επίτευξη ασφαλών αποτελεσμάτων για τους δικαιούχους και τις κοινότητες.

7.4 Αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

Οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης καλύπτουν ευρύ φάσμα περιστατικών, από περιβαλλοντικές καταστροφές έως συγκρούσεις πολιτικής, θρησκευτικής ή εθνοτικής αιτιολογίας. Σε τέτοιες καταστάσεις μπορεί να υπάρχει αυξημένος κίνδυνος σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης από μέλη του προσωπικού, συνεργάτες και άλλους εκπροσώπους (π.χ. λόγω αιφνίδιας αύξησης των εργαζομένων καθώς οι προσλήψεις δεν πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες ή εξαιτίας συμφωνιών που συνάπτονται πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι συνήθως). Συνεπώς, σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα για τον μετριασμό του κινδύνου:

- Η παρούσα πολιτική πρέπει να εφαρμόζεται, να μεταφράζεται στην τοπική γλώσσα, να κοινοποιείται και να γίνεται κατανοητή από όλα τα άτομα που σχετίζονται με την ActionAid κατά τη διάρκεια των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιούνται δραστηριότητες κατάρτισης, κατά περίπτωση, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλα τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid λαμβάνουν γνώση της προσέγγισής μας. Η διαδικασία πρέπει να λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό και εντός 2 εβδομάδων το αργότερο. Επίσης, πρέπει να χαρτογραφούνται όσο το δυνατόν ταχύτερα οι μηχανισμοί παραπομπής και υποστήριξης. Ο διαχειριστής προγραμμάτων έκτακτης ανάγκης και το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση είναι αρμόδιοι για τον εντοπισμό των οικείων δημόσιων αρχών (π.χ. αστυνομία και/ή κοινωνικές υπηρεσίες) και άλλων μηχανισμών παραπομπής στην ενδιαφερόμενη χώρα. Με τη συνδρομή της Ομάδας Προστασίας, θα πρέπει να διενεργείται άσκηση χαρτογράφησης για τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
- Κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού πρέπει να ακολουθεί όσο το δυνατόν πιο ασφαλείς διαδικασίες πρόσληψης και επιλογής. Για παράδειγμα, πρέπει να υποβάλλονται ερωτήσεις σχετικά με την ασφάλεια των **δικαιούχων και των κοινοτήτων, μεταξύ άλλων των ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο**, σε όσους εργάζονται άμεσα μαζί τους.
- Οι προσφορές για βοήθεια (π.χ. από νέα μέλη του προσωπικού, συνεργάτες και εθελοντές) πρέπει να εξετάζονται διεξοδικά. Στις περιπτώσεις όπου ο έλεγχος του ιστορικού δεν είναι εφικτός, πρέπει να θεσπίζονται μέτρα για την πρόληψη της κακοποίησης και της εκμετάλλευσης, όπως η διενέργεια εκτιμήσεων κινδύνου, η πραγματοποίηση τακτικών επιτόπιων ελέγχων και η δυνατότητα πρόσβασης σε μηχανισμούς καταγγελιών για τους δικαιούχους και τα μέλη κοινοτήτων.
- Όλα τα μέλη της Ομάδας Υποστήριξης Επείγουσας Δράσης για Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης (EFAST) πρέπει να λαμβάνουν κατάρτιση σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση στη χώρα διαμονής τους.

8. Αλληλεπίδραση με δικαιούχους και μέλη κοινοτήτων, μεταξύ άλλων με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο

8.1 Συλλογή περιεχομένου

Το καθήκον της ActionAid να μεριμνά για τους **δικαιούχους και τις κοινότητες, μεταξύ άλλων για τους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο**, ενυπάρχει επίσης στη διαδικασία συλλογής, ενοποίησης και δημοσίευσης τυχόν κοινοποιούμενων περιεχομένων που θα μπορούσαν να τους εκθέσουν σε κίνδυνο. Συμβουλευτείτε την *Πολιτική για την Προστασία και τη Διαφύλαξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού*, για οδηγίες σχετικές με τη συλλογή περιεχομένου για παιδιά.

Σε πρώτη φάση πρέπει να διενεργείται εκτίμηση κινδύνου προκειμένου να αξιολογείται κατά πόσον και με ποιον τρόπο πρέπει να λέγονται οι ιστορίες και να ανωνυμοποιείται η ταυτότητα οποιουδήποτε μέλους κοινότητας, ιδίως ενήλικου που διατρέχει κίνδυνο, που:

- Αναγνωρίζεται ως θύμα σεξουαλικής κακοποίησης, εκμετάλλευσης ή απαγωγής
- Αναγνωρίζεται ως δράστης σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης
- Ζει με κάποια ασθένεια, πάθηση ή ταυτότητα που συνεπάγεται το κοινωνικό στίγμα– εκτός από ιδιαίτερες περιπτώσεις όπου ο ενήλικος που διατρέχει κίνδυνο και/ή ο κηδεμόνας του επιθυμούν να παρέχουν τις συγκεκριμένες πληροφορίες

Κατά τη συλλογή, την αποθήκευση και τη διάδοση επικοινωνιακού υλικού που αφορά δικαιούχους και μέλη κοινοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο -δεδομένου ότι ορισμένοι από αυτούς ενδέχεται για διάφορους λόγους να αδυνατούν να δώσουν την εν επιγνώσει συγκατάθεσή τους, τα μέλη του προσωπικού πρέπει να εφαρμόζουν τις ακόλουθες πρακτικές:

- Πρωταρχικό μέλημα θα πρέπει να είναι πάντοτε το συμφέρον του ενήλικου που διατρέχει κίνδυνο. Η συλλογή περιεχομένου πρέπει να αποτελεί πάντοτε θετική εμπειρία για τους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο, οι οποίοι πρέπει να βρίσκονται σε ένα ασφαλές και ευνοϊκό περιβάλλον προστατευμένο από κάθε είδους κακοποίηση.
- Η συλλογή, αποθήκευση και ανταλλαγή πληροφοριών πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με την τοπική και τη διεθνή νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων.
- Εφόσον είναι δυνατόν, επιζητείται η ελεύθερη, πρότερη και εν επιγνώσει συγκατάθεση του ενήλικου, κατά το δυνατόν. Ο ενήλικος που διατρέχει κίνδυνο πρέπει να κατανοεί πλήρως τους λόγους της συνέντευξης/φωτογράφησης. Για παράδειγμα, μπορείτε να του δείξετε εμπράκτως τους πιθανούς τρόπους χρήσης των φωτογραφιών.
- Εάν κάποιος ενήλικος που διατρέχει κίνδυνο αδυνατεί να δώσει την εν επιγνώσει συγκατάθεσή του, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι ο γονέας/ο κηδεμόνας του έχουν δώσει την πλήρη εν επιγνώσει συγκατάθεσή τους πριν τη συλλογή ή τη χρήση περιεχομένου που αφορά αυτόν τον ενήλικο (π.χ. συνεντεύξεις, εικόνες, βίντεο με ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο) και ότι κατανοούν τον σκοπό αυτής της δραστηριότητας και τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν οι εικόνες ή το υλικό βίντεο χωρίς να εκτεθεί σε κίνδυνο ο εν λόγω ενήλικος. Η φωτογράφιση, η βιντεοσκόπηση ή η λήψη συνέντευξης από ενήλικο που διατρέχει κίνδυνο και δείχνει απρόθυμος να συνεργαστεί δεν επιτρέπεται.
- Η συλλογή περιεχομένου που μπορεί να εξευτελίσει, να ταπεινώσει ή να μειώσει έναν ενήλικο που διατρέχει κίνδυνο, ή ακόμη να τον εκθέσει σε κίνδυνο είτε άμεσα είτε σε μεταγενέστερο στάδιο, δεν επιτρέπεται κατ' ουδένα τρόπο, όπως άλλωστε και η συλλογή περιεχομένου που μπορεί να οδηγήσει σε οποιαδήποτε μορφή κακοποίησης, διάκρισης και εκμετάλλευσης .
- Η συλλογή περιεχομένου δεν πρέπει να συνοδεύεται από χρηματική αμοιβή και/ή δώρα, ώστε να μην υπάρχει σύγχυση ότι η παροχή πληροφοριών ακολουθείται από ανταλλάγματα.

- Εάν για τη συλλογή περιεχομένου χρησιμοποιείται εξωτερικός συνεργάτης, αυτός θα πρέπει να έχει συνάψει σύμβαση με την ActionAid, να έχει ενημερωθεί σχετικά με την παρούσα πολιτική και να έχει υπογράψει τον κώδικα δεοντολογίας της ActionAid.

8.2 Επισκέψεις

- Σε περίπτωση επίσκεψης, οι υποστηρικτές, οι χορηγοί και άλλοι επισκέπτες θα πρέπει να ενημερώνονται εκ των προτέρων σχετικά με τις αξίες και τον κώδικα δεοντολογίας της ActionAid (με αντίγραφο προς υπογραφή), τη *Γενική Πολιτική για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση* και την προσέγγισή μας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (και να λαμβάνουν οδηγίες σχετικά με τη συλλογή περιεχομένου, τις κατάλληλες συμπεριφορές και τον τρόπο διατύπωσης ανησυχιών).
- Η συλλογή περιεχομένου πρέπει να πραγματοποιείται από εξουσιοδοτημένα μέλη του προσωπικού ή εκπροσώπους. Λόγω των κινδύνων που εγκυμονεί η συλλογή και ο διαμοιρασμός περιεχομένου εκτός των διαδικασιών της ActionAid, συνιστάται ιδιαίτερως στα μέλη του προσωπικού, στους συνεργάτες, στους εθελοντές ή τους επισκέπτες ενός προγράμματος να μην προβαίνουν σε λήψη φωτογραφιών/βίντεο για προσωπική χρήση. Όλοι οι επισκέπτες πρέπει να ενημερώνονται προτού ταξιδέψουν σχετικά με την προσέγγιση της ActionAid ως προς τη συλλογή περιεχομένου καθώς και σχετικά με τα δικαιώματα και την προσέγγιση βάσει κινδύνου της οργάνωσης, προκειμένου να γίνονται απολύτως κατανοητοί οι λόγοι για τους οποίους τηρούμε αυτή τη στάση. Εάν ένα άτομο επιθυμεί να πραγματοποιήσει λήψη ή διαμοιρασμό φωτογραφιών για προσωπική χρήση, θα πρέπει να λάβει σχετική άδεια από αρμόδιο μέλος του προσωπικού ή εκπρόσωπο της ActionAid (π.χ. επικεφαλής του Τμήματος Επικοινωνίας, Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση) προτού προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια προς τον σκοπό αυτό. Τυχόν λήψη περιεχομένου πρέπει να είναι σύμμορφη με την προσέγγιση της ActionAid και να διέπεται ανά πάσα στιγμή από τις συμβουλές και την άδεια που δίδεται από το αρμόδιο μέλος του προσωπικού ή άλλο εκπρόσωπο της ActionAid. Για να αποτραπεί το ενδεχόμενο παιδιά ή άλλα άτομα να είναι αναγνωρίσιμα και/ή να κινδυνεύσουν, και εφόσον είναι δυνατόν, πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά συσκευές λήψης φωτογραφίας και βίντεο της ActionAid. Οι συσκευές πρέπει να είναι κρυπτογραφημένες και τυχόν μεταδεδομένα όπως αυτά του GPS πρέπει να αφαιρούνται, ενώ η συλλογή του περιεχομένου πρέπει να γίνεται με τρόπο που δεν επιτρέπει τον εντοπισμό.
- Κατά την επίσκεψη σε ένα παιδί, σε έναν ενήλικο που διατρέχει κίνδυνο ή σε κάθε άλλο ευάλωτο άτομο ή ομάδα, ο επισκέπτης θα πρέπει πάντοτε να συνοδεύεται από μέλος του προσωπικού ή άλλο εκπρόσωπο της ActionAid.

9. Διαδικασίες υποβολής αναφοράς

- **Οφείλουν** να υποβάλλουν αμέσως σχετική αναφορά τα μέλη του προσωπικού ή άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid που ανησυχούν ότι ένας δικαιούχος ή ένα μέλος κοινότητας, μεταξύ άλλων ένας ενήλικος που διατρέχει κίνδυνο, έχει κινδυνεύσει ή κινδυνεύει από κακοποίηση, εκμετάλλευση ή βλάβη με οποιονδήποτε τρόπο.
- **Δεν οφείλουν** να προβαίνουν σε αναφορά της δικής τους εμπειρίας, σύμφωνα με την προσέγγιση της ActionAid με επίκεντρο τους/τις επιζώντες/ούσες, τα ίδια τα άτομα που έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση ή κακοποίηση.

Τα μέλη προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid μπορούν να διατυπώνουν τις ανησυχίες τους σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση στη δική τους χώρα της ActionAid, αξιοποιώντας έναν από τους παρακάτω διαύλους, είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή τηλεφώνου:

- Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, safeguarding.hellas@actionaid.org, +30 694 441 4757
Αρμόδιο Άτομο του Διοικητικού Συμβουλίου: lena.asvesta@gmail.com
- Διευθύντρια χώρας, Eva.Polyzogopoulou@actionaid.org
- Προϊστάμενος/-η
- Εκπρόσωπος Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού, reports.hellas@actionaid.org

Εάν μέλη του προσωπικού ή εκπρόσωποι της ActionAid διστάζουν να προβούν πρώτα σε αναφορά στη χώρα ή επιθυμούν να διατυπώσουν τις ανησυχίες τους (δηλαδή, να προσφύγουν) σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης μιας διαδικασίας στη χώρα, μπορούν να υποβάλουν απευθείας αναφορά:

- Στη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση της Διεθνούς ΑΑ (safeguarding@actionaid.org)
- Στην Υπηρεσία Εσωτερικών Καταγγελιών της ΑΑ (whistleblowing@actionaid.org)

Τα Αρμόδια Άτομα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση αναλαμβάνουν την αναφορά κάθε ανησυχίας και καταγγελίας στη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, προκειμένου η Διεθνή Ομάδα να έχει την εποπτεία όλων των ανησυχιών που αφορούν σχετικά θέματα εντός της Ομοσπονδίας. Το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση πρέπει να συμπληρώνει το έντυπο αναφοράς περιστατικού για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και να το αποστέλλει εντός 24 ωρών από τη διατύπωση μιας ανησυχίας, εφόσον είναι εφικτό. Η Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση ενημερώνει το παγκόσμιο μητρώο περιστατικών, παρέχει στήριξη στο Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και στη χώρα της ActionAid για την κατά περίπτωση αντιμετώπιση όλων των αναφερόμενων ανησυχιών και καταγγελιών και παρακολουθεί τα ληφθέντα μέτρα.

Ο Διευθυντής Χώρας, μέσω συγκεκριμένων θέσεων/ομάδων, συνεργάζεται με τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση προκειμένου να διασφαλίζει ότι οι χορηγοί και άλλοι (π.χ. άλλες χώρες της ActionAid, ώστε να πληρούν τις δικές τους απαιτήσεις αναφοράς για τους χορηγούς: θεσμικοί/ρυθμιστικοί φορείς) ενημερώνονται

σχετικά με τις ανησυχίες σε θέματα που αφορούν τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, με βάση τις συμφωνηθείσες απαιτήσεις.

Τυχόν διατυπωθείσες ανησυχίες που αναφέρονται στη σεξουαλική εκμετάλλευση ή στην κακοποίηση **δικαιούχων ή μελών κοινοτήτων, μεταξύ άλλων ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο**, από μέλη του προσωπικού ή άλλους εκπροσώπους της ActionAid πρέπει να αντιμετωπίζονται ως προτεραιότητα, σύμφωνα με την προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Η ActionAid εγγυάται ανά πάσα στιγμή την τήρηση της ασφάλειας, της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων κάθε επιζώντα. Δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός για το πότε μπορεί κάποιος να διατυπώσει την ανησυχία του σχετικά με κάτι που έχει βιώσει. Ενδεχομένως, υφίστανται περιορισμοί για το πότε μπορεί να διατυπωθεί κάποια παλαιότερη ανησυχία, ωστόσο η ActionAid θα λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να αντιμετωπίζει αυτή την ανησυχία. Δεσμευόμαστε να διενεργούμε εξονυχιστικές και δίκαιες έρευνες που προστατεύουν τα δικαιώματα όλων των εμπλεκόμενων, εστιάζοντας κυρίως στον επιζώντα/καταγγέλλοντα-ουσα και στον καταγγελλόμενο-μενη, και εξασφαλίζοντας την τήρηση της εμπιστευτικότητας και την προστασία της ευημερίας όλων των μερών.

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας με επίκεντρο τον/την επιζώντα/ούσα, οι επιζώντες/καταγγέλλοντες-ουσες μπορούν να επιλέγουν αν, πότε και πώς θα υποβάλουν μια αναφορά και να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν η ActionAid να κινηθεί επίσημη διαδικασία. Ωστόσο, μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις όπου η ActionAid έχει καθήκον να παρεμβαίνει ακόμη και όταν ο/η επιζών-ούσα/καταγγέλλων-ουσα δεν επιθυμεί να κινηθεί επίσημη διαδικασία. Η διαχείριση κάθε υπόθεσης γίνεται κατά περίπτωση, μετά τη διενέργεια σαφών εκτιμήσεων κινδύνου και πρώτιστο μέλημα είναι η ασφάλεια και η ευημερία του/της επιζώντα-ουσας/καταγγέλλοντα-ουσας.

Όλα τα μέλη του προσωπικού και άλλοι εκπρόσωποι έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν αναφορά σε περίπτωση που:

- Ένας **δικαιούχος ή ένα μέλος της κοινότητας, μεταξύ άλλων ένας ενήλικος που διατρέχει κίνδυνο**, καταγγέλλει ότι ο ίδιος ή άλλο άτομο βιώνουν ή κινδυνεύουν να βιώσουν σεξουαλική εκμετάλλευση ή κακοποίηση – είτε από μέλη του προσωπικού ή εκπροσώπους της ActionAid είτε από άλλους.
- Ένα μέλος του προσωπικού ή άλλος εκπρόσωπος υποψιάζεται ότι κάποιος που έχει σχέση με την ActionAid διαπράττει ή πρόκειται ενδεχομένως να διαπράξει σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση σε βάρος **δικαιούχων, μελών της κοινότητας, ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο ή τρίτων**.
- Ένα μέλος του προσωπικού ή άλλος εκπρόσωπος υποψιάζεται ότι κάποιος που δεν εργάζεται για την ActionAid (π.χ. δάσκαλος ή αρχηγός μιας κοινότητας) διαπράττει ή πρόκειται ενδεχομένως να διαπράξει σεξουαλική εκμετάλλευση ή κακοποίηση σε βάρος **δικαιούχων, μελών κοινοτήτων, ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο ή τρίτων**.

Τα μέλη του προσωπικού ή άλλοι εκπρόσωποι της ActionAid που **δεν** αναφέρουν ένα περιστατικό ή μια υπόνοια, παραβιάζουν τον κώδικα δεοντολογίας και ενδέχεται να αντιμετωπίσουν πειθαρχικές διαδικασίες.

Διαχείριση περίπλοκων αναφορών σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση:

Είδος ανησυχίας	Αντιμετώπιση
Καταγγελία σχετικά με μέλος προσωπικού σε συνεργαζόμενο φορέα	Οι ανησυχίες σχετικά με μέλος του προσωπικού ενός συνεργαζόμενου φορέα πρέπει να αναφέρονται στο Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Το Αρμόδιο Άτομο

	<p>υποβάλλει αναφορά σε συγκεκριμένο άτομο εντός του συνεργαζόμενου φορέα και συνεργάζεται με τον εν λόγω φορέα προκειμένου να εξασφαλιστεί η ταχεία και κατάλληλη αντιμετώπιση του ζητήματος. Αυτό μπορεί να γίνει είτε μέσω εσωτερικής διαδικασίας του συνεργάτη είτε μέσω κοινής διαδικασίας που συμφωνείται μεταξύ της ActionAid και του συνεργάτη. Σε περίπτωση που ανησυχεί ότι μια καταγγελία δεν τυχάνει κατάλληλης ή επαρκούς αντιμετώπισης από τον/την συνεργαζόμενο/μενη φορέα, η ActionAid πρέπει να εκθέσει τις ανησυχίες της στους κατάλληλους διαύλους του φορέα. Εάν αυτές οι ανησυχίες δεν βρουν ευήκοα ώτα, η ActionAid πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να αποσύρει τη χρηματοδότηση ή να τερματίσει τη σχέση.</p>
<p>Καταγγελία σχετικά με μέλος προσωπικού άλλου διεθνούς οργανισμού βοήθειας</p>	<p>Οι ανησυχίες σχετικά με τη συμπεριφορά μέλους του προσωπικού άλλου διεθνούς οργανισμού βοήθειας πρέπει να αναφέρονται στο Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Το Αρμόδιο Άτομο υποβάλλει αναφορά σε συγκεκριμένο άτομο του οργανισμού προκειμένου να εξασφαλιστεί η αντιμετώπιση του ζητήματος. Αυτό μπορεί να γίνει είτε μέσω εσωτερικής διαδικασίας του οργανισμού είτε μέσω κοινής διαδικασίας που συμφωνείται μεταξύ της ActionAid και του οργανισμού. Σε περίπτωση που ανησυχεί κατά πόσον η αντίδραση του οργανισμού είναι σθεναρή ή έγκαιρη, η ActionAid πρέπει να εκθέσει τις ανησυχίες της στους κατάλληλους διαύλους του οργανισμού και να εξετάσει το ενδεχόμενο να τερματίσει τη συνεργασία εφόσον δεν έχει ληφθεί κανένα μέτρο.</p>
<p>Καταγγελία σχετικά με εγκληματική δραστηριότητα και/ή σε σχέση με ένα παιδί όπου άλλοι έχουν εντολή διερεύνησης</p>	<p>Οι καταγγελίες σύμφωνα με τις οποίες μέλος του προσωπικού ή άλλοι εκπρόσωποι έχουν διαπράξει κάποια εγκληματική δραστηριότητα αξιολογούνται από το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Η αξιολόγηση γίνεται κατά περίπτωση, εφόσον η κοινοποίηση της καταγγελίας στην αστυνομία ή σε άλλους εξωτερικούς φορείς εγκυμονεί κινδύνους (π.χ. εάν υπάρχει ανησυχία ότι η ενημέρωση της αστυνομίας ή άλλων εκθέτει τον/την επιζώντα-ούσα/καταγγέλλοντα-ουσα σε κίνδυνο).</p> <p>Η ActionAid δεν είναι φορέας προστασίας παιδιών και δεν διαθέτει την εμπειρογνώσκια που απαιτείται για τη διενέργεια ερευνών σχετικά με την παιδική κακοποίηση. Οι έρευνες πραγματοποιούνται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες που καλούνται ειδικά για τον σκοπό αυτό.</p> <p>Σε καταγγελίες όπου η εντολή διερεύνησης ανατίθεται σε εξωτερικούς φορείς (π.χ. αστυνομία) και όχι στην ActionAid, η οργάνωση οφείλει να υποστηρίξει την εξωτερική διαδικασία. Η ActionAid πρέπει να παρακολουθεί την εξωτερική παρέμβαση ώστε να διασφαλίζει ότι κατά το δυνατόν διενεργείται με γνώμονα τις αξίες της ActionAid και να αξιοποιεί τον ρόλο της ώστε να προωθεί αλλαγές όπου χρειάζεται.</p>

<p>Μέλος προσωπικού ή άλλος εκπρόσωπος της ActionAid διατυπώνει ανησυχίες σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης μιας καταγγελίας σε χώρα της ActionAid και θέλει να προσβάλλει την απόφαση</p>	<p>Τα μέλη του προσωπικού και οι εκπρόσωποι της ActionAid που διαφωνούν με τις αναληφθείσες ενέργειες πρέπει πρώτα να προσφύγουν στη χώρα. Εάν δεν ικανοποιηθούν από την απάντηση στην προσφυγή τους, μπορούν να προσφύγουν για δεύτερη και τελευταία φορά στη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, η οποία συνεργάζεται με το Διοικητικό Συμβούλιο της AAI για την επανεξέταση της υπόθεσης. Η απόφαση που έχει λάβει η χώρα της ActionAid μπορεί να ανακληθεί εφόσον τα αρμόδια όργανα αποφανθούν υπέρ του μέλους του προσωπικού ή άλλου εκπροσώπου που έχει προσφύγει.</p>
<p>Κατηγορία από μέλος του προσωπικού ή εκπρόσωπο από χώρα της ActionAid σε βάρος μέλους του προσωπικού ή εκπροσώπου από άλλη χώρα της ActionAid</p>	<p>Οι ανησυχίες που εμπλέκουν μέλη του προσωπικού από περισσότερες από μία χώρες της ActionAid πρέπει να τίθενται υπόψη της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, η οποία πρέπει να λάβει μέτρα. Αναγνωρίζοντας τον αμοιβαίο κίνδυνο προσβολής της φήμης τους, εφόσον είναι δυνατόν (π.χ. όταν ένας καταγγέλλων θέλει να υποβάλλει καταγγελία και/ή υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες ώστε η έρευνα να προχωρήσει), αναλαμβάνεται κοινή διαδικασία διαχείρισης του περιστατικού, με συμμετοχή μελών του προσωπικού και από τις δύο χώρες και με επικεφαλής τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και το Διοικητικό Συμβούλιο της AAI. Ο κίνδυνος παρακολουθείται σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου της AAI.</p>
<p>Κατηγορία σε βάρος Διευθυντή Χώρας/Εκτελεστικού Διευθυντή</p>	<p>Οι ανησυχίες που εμπλέκουν Διευθυντή Χώρας/Εκτελεστικό Διευθυντή πρέπει να τίθενται υπόψη του Εθνικού Διοικητικού Συμβουλίου, του Διοικητικού Συμβουλίου της AAI και της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Αναγνωρίζοντας τον αμοιβαίο κίνδυνο προσβολής της φήμης, εφόσον είναι δυνατόν, αναλαμβάνεται κοινή διαδικασία διαχείρισης του περιστατικού, με συμμετοχή του Εθνικού Διοικητικού Συμβουλίου και της AAI, και με επικεφαλής τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και το Διοικητικό Συμβούλιο της ActionAid. Ο κίνδυνος παρακολουθείται σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου της AAI.</p>
<p>Κατηγορία σε βάρος μέλους της Διεθνούς Ομάδας Ηγεσίας ή του Γενικού Γραμματέα</p>	<p>Οι ανησυχίες που εμπλέκουν μέλος της Διεθνούς Ομάδας Ηγεσίας ή τον Γενικό Γραμματέα πρέπει να τίθενται υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου της AAI και της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση που εξασφαλίζουν, εφόσον είναι δυνατόν, την ανάληψη διαδικασίας διαχείρισης του περιστατικού. Ο κίνδυνος παρακολουθείται σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου της AAI.</p>
<p>Κατηγορία σε βάρος μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της ActionAid</p>	<p>Οι ανησυχίες που εμπλέκουν μέλος Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να τίθενται υπόψη της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Εάν η κατηγορία αφορά μέλος Εθνικού</p>

	<p>Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΑΙ και η Διεθνής Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση προβαίνουν, εφόσον είναι δυνατόν, στην ανάληψη διαδικασίας διαχείρισης του περιστατικού, σε συνεργασία με άλλα μέλη του Εθνικού Διοικητικού Συμβουλίου κατά περίπτωση. Ο κίνδυνος παρακολουθείται σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΑΙ. Εάν η κατηγορία εμπλέκει μέλος του Διεθνούς Διοικητικού Συμβουλίου, η Διεθνής Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση προβαίνει, εφόσον είναι δυνατόν, στην ανάληψη διαδικασίας διαχείρισης περιστατικού, σε συνεργασία με άλλα μέλη του Διεθνούς Διοικητικού Συμβουλίου και τον Γενικό Γραμματέα κατά περίπτωση. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, εάν η καταγγελία κρίνεται βάσιμη, διενεργείται αξιολόγηση για το κατά πόσον αρμόζει το μέλος του ΔΣ να παραμείνει στη θέση του.</p>
<p>Κατηγορία σε βάρος Αρμόδιου Ατόμου για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση</p>	<p>Οι ανησυχίες που εμπλέκουν Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση πρέπει να τίθενται υπόψη του Διευθυντή Χώρας/Εκτελεστικού Διευθυντή και της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση που λαμβάνουν από κοινού απόφαση σχετικά με την πορεία που θα ακολουθήσουν και την κατάλληλη διαχείριση του περιστατικού. Ο κίνδυνος παρακολουθείται σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΑΙ.</p>
<p>Κατηγορία σε βάρος μέλους της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση</p>	<p>Οι ανησυχίες που εμπλέκουν μέλος της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση πρέπει να τίθενται υπόψη του Γενικού Γραμματέα και του επικεφαλής για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΑΙ. Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η λήψη κατάλληλων μέτρων και η παρακολούθηση του κινδύνου σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΑΙ.</p>

10. Ανταπόκριση σε ανησυχίες και καταγγελίες

10.1 Διαδικασία διαχείρισης περιστατικού

Οποιοσδήποτε μπορεί να διατυπώσει ανησυχία ή καταγγελία. Ένα άτομο μπορεί να διατυπώσει καταγγελία ακόμη και αν δεν έχει αποδεικτικά στοιχεία πέραν της δικής του εμπειρίας, δεδομένου ότι η σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση και κακοποίηση συμβαίνουν συνήθως μακριά από τα βλέμματα του κόσμου και επομένως είναι δύσκολο να υπάρχουν αποδείξεις (π.χ. μάρτυρας). Η ActionAid συνεργάζεται με επιζώντες/ούσες και καταγγέλλοντες/ουσες προκειμένου να κατανοεί τον τρόπο με τον οποίο επιθυμούν να αντιμετωπιστεί η ανησυχία ή η καταγγελία τους. Η παρούσα πολιτική δεν θίγει το δικαίωμα των επιζώντων και των καταγγελλόντων να χρησιμοποιούν εξωτερικές διαδικασίες (π.χ. διαδικασία ενώπιον της ποινικής δικαιοσύνης) εφόσον προκρίνουν μια τέτοια λύση. Οι επιλογές υποστήριξης προτείνονται στους επιζώντες/ουσες και στους καταγγέλλοντες/ουσες ανεξάρτητα από το αν αποφασίζουν τελικά να

υποβάλλουν επίσημη καταγγελία. Συμβουλευτείτε την ενότητα 11 για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις επιλογές υποστήριξης.

Σε περίπτωση που ένας/μία επιζών/ούσα ή καταγγέλλον/ουσα υποβάλλει επίσημη καταγγελία και επιθυμεί τη διενέργεια έρευνας ή η ActionAid θεωρεί ότι έχει καθήκον να διενεργήσει έρευνα, δρομολογείται μια διαδικασία έρευνας και ακολουθούνται οι κατευθυντήριες γραμμές για την έρευνα της Διεθνούς Ομάδας για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Στο παράρτημα 1 συμβουλευτείτε το διάγραμμα ροής της AAI για τη διαχείριση περιστατικών σε θέματα σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και στο παράρτημα 2 δείτε τους ρόλους και τις αρμοδιότητες στη διαχείριση περιστατικών που αφορούν τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση.

Η Γενική Γραμματεία και όλες οι χώρες της ActionAid πρέπει να θεσπίζουν μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι έρευνες που διενεργούνται είναι αντικειμενικές, έγκαιρες, δίκαιες, διαφανείς και βασίζονται στην προσέγγιση της ActionAid για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Όλα τα μέρη θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στην έρευνα χωρίς τον φόβο των αντιποίνων.

Βήμα 1: Λήψη καταγγελίας (χρονικό πλαίσιο: ενέργειες που αναλαμβάνονται εντός 48 ωρών)

- α) Εντός 24 ωρών επιβεβαιώνεται η λήψη της καταγγελίας. Το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση (ή άλλο μέλος του προσωπικού κατά περίπτωση) έρχεται σε επαφή με τον/την καταγγέλλοντα-ουσα/επιζώντα-ούσα ώστε να τον βεβαιώσει ότι είναι ασφαλής και ότι οι ανησυχίες του έχουν γίνει αντιληπτές. Η Διεθνής Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση ενημερώνεται ώστε να παράσχει υποστήριξη, εάν χρειάζεται.
- β) Η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση προβαίνει σε διαλογή των υποθέσεων ώστε να αξιολογηθούν οι ενέργειες που μπορούν να αναληφθούν. Εάν η διεξαγωγή έρευνας είναι αδύνατη (π.χ. εάν ο/η επιζών/ούσα δεν επιθυμεί την έρευνα ή δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες για τη συνέχισή της), η Επιτροπή κλείνει την υπόθεση και αξιολογεί ποιες άλλες ενέργειες μπορούν να αναληφθούν ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες, π.χ. ευαισθητοποίηση.
- γ) Εντός 48 ωρών συνεδριάζει η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση.
- δ) Διενεργείται εκτίμηση κινδύνου για την αντιμετώπιση τυχόν άμεσων ανησυχιών σε θέματα ασφάλειας ή ευημερίας και αναζητείται νομική καθοδήγηση.
- ε) Διορίζεται Ομάδα Έρευνας και Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων. Αυτές οι ενέργειες πρέπει να είναι σύμμορφες προς την εθνική νομοθεσία.

Βήμα 2: Έρευνα (χρονικό πλαίσιο: περίπου 4 εβδομάδες, ωστόσο ενδέχεται να ποικίλλει ανάλογα με τη φύση και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης)

- στ) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την έρευνα που διατυπώνει η Διεθνής Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, μια έρευνα μπορεί να περιλαμβάνει τη διενέργεια συνεντεύξεων, τη συλλογή διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων και την εκπόνηση μιας έκθεσης έρευνας.
- ζ) Ο/Η καταγγέλλον-ουσα/επιζών-ούσα πρέπει να καλείται πρώτος σε συνέντευξη (ή να προσκομίζει γραπτή απάντηση στις ερωτήσεις που υποβάλλονται από την Ομάδα Έρευνας σε περίπτωση που η προφορική συνέντευξη δεν είναι δυνατή). Στη συνέχεια ακολουθούν οι μάρτυρες και τέλος ο

καταγγελλόμενος. Πρέπει να σημειωθεί ότι η σεξουαλική παρενόχληση και κακοποίηση, σε οποιαδήποτε μορφή, συμβαίνουν συνήθως μακριά από τα βλέμματα του κόσμου και επομένως είναι δύσκολο να υπάρχουν αποδείξεις. Ένα άτομο μπορεί να διατυπώσει καταγγελία ακόμη και αν δεν έχει αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία πέραν της δικής του εμπειρίας.

η) Η έκθεση έρευνας υποβάλλεται στην Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων.

Βήμα 3: Απόφαση (χρονικό πλαίσιο: οι ενέργειες αναλαμβάνονται εντός 72 ωρών)

θ) Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων εξετάζει την έκθεση και λαμβάνει απόφαση σχετικά με την έκθεση και τα πορίσματά της.

ι) Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων ή άλλοι κατά περίπτωση υλοποιούν τις συστάσεις που συμφωνήθηκαν (π.χ. πειθαρχική ακρόαση, μη συνέχιση, ευαισθητοποίηση, εκπόνηση πολιτικής) με τη συνδρομή του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού ενδεχομένως.

Βήμα 4: Κοινοποίηση αποτελεσμάτων και διδάγματα (χρονικό πλαίσιο: έως και 1 εβδομάδα μετά τη λήψη της απόφασης)

ια) Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων συντάσσει γραπτώς την απόφαση και ενημερώνει τον/την καταγγέλλοντα/ουσα και τον καταγγελλόμενο/μενη.

ιβ) Η Διεθνής Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση ενημερώνεται σχετικά με το αποτέλεσμα.

ιγ) Ο/Η καταγγελλόμενος/μενη και ο/η καταγγέλλων/ουσα έχουν δικαίωμα να προσφύγουν κατά της απόφασης, σύμφωνα με τις πολιτικές και τις διαδικασίες ανθρώπινου δυναμικού της ActionAid. Ο/Η καταγγέλλων/ουσα και ο καταγγελλόμενος/μενη μπορούν να προσφύγουν στη χώρα. Εάν έχουν ανησυχίες σχετικά με την ανταπόκριση της χώρας (π.χ. εάν μια σύγκρουση συμφερόντων έχει επηρεάσει την έρευνα), μπορούν να διατυπώσουν αυτές τις ανησυχίες στη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση η οποία μπορεί να προβεί σε ανεξάρτητο έλεγχο.

ιδ) Συγκαλείται συνάντηση για την υπόθεση όπου η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, η Ομάδα Έρευνας και η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων καλούνται να συζητήσουν τα διδάγματα που είναι δυνατόν να αντληθούν από την υπόθεση. Επίσης, επιδιώκεται ανατροφοδότηση από τον/την επιζώντα-ούσα/καταγγέλλοντα-ουσα η οποία ενσωματώνεται στη συζήτηση σχετικά με τα διδάγματα. Τα συμπεράσματα πρέπει να κοινοποιούνται κατά περίπτωση, αφού αφαιρεθούν τυχόν πληροφορίες που επιτρέπουν την ταυτοποίηση των εμπλεκόμενων, σε διοικητικά συμβούλια και άλλα αρμόδια όργανα προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανταλλαγή των βασικών διδαγμάτων και των βελτιώσεων που ενσωματώνονται στις πρακτικές.

Η ActionAid δεν είναι φορέας προστασίας και δεν διαθέτει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για τη διενέργεια ερευνών σχετικά με την κακοποίηση ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο. Οι έρευνες πραγματοποιούνται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες που καλούνται ειδικά για τον σκοπό αυτό. Ωστόσο, όταν η ActionAid παραπέμπει υποθέσεις σε αρμόδιους επαγγελματίες και φορείς, διασφαλίζει ότι αυτοί οι επαγγελματίες και φορείς ενεργούν σύμφωνα με τις αξίες της ActionAid και έχουν ως ύψιστη προτεραιότητα την ευημερία του ενήλικου που διατρέχει κίνδυνο.

Η ActionAid λαμβάνει απόφαση κατά περίπτωση για τον τρόπο αντιμετώπισης των καταγγελιών περί κακοποίησης ή εκμετάλλευσης σε βάρος ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο, δεδομένου ότι ενδέχεται να απαιτείται ειδική τεχνογνωσία (για παράδειγμα, για τη συνέντευξη από ενήλικο με νοητική αναπηρία). Η εσωτερική διαδικασία αντιμετώπισης ακολουθεί τα βήματα που περιγράφονται στο διάγραμμα ροής στο παράρτημα 1.

10.2 Ασφάλεια στη διαχείριση περιστατικών σχετικά με τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση

Αναγνωρίζοντας τον κίνδυνο που ενυπάρχει στην αντιμετώπιση καταγγελιών περί σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, τυχόν εσωτερικές διαδικασίες που αναλαμβάνονται για την αντιμετώπιση καταγγελιών περί σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με την προσέγγιση ασφάλειας της ActionAid και τη *Γενική Πολιτική για την Ασφάλεια και την Προστασία του Προσωπικού (Global Staff Safety and Security Policy)*.

10.3 Αντίποινα για καταγγέλλοντες/ουσες, θύματα και μάρτυρες

Η ActionAid λαμβάνει μέτρα κατά μελών του προσωπικού ή άλλων εκπροσώπων που επιδιώκουν ή προβαίνουν σε αντίποινα (π.χ. εκφοβισμός, απειλητική συμπεριφορά) σε βάρος καταγγελλόντων, επιζώντων, μαρτύρων ή άλλων ατόμων που εμπλέκονται ή πιστεύεται ότι εμπλέκονται σε μια διαδικασία διαχείρισης περιστατικού. Όσα μέλη του προσωπικού αποδεικνύεται ότι έχουν προβεί σε τέτοια πράξη υπόκεινται σε πειθαρχικές κυρώσεις οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν ακόμη και σε λύση της σχέσης εργασίας.

10.4 Ψευδείς ή κακόβουλες καταγγελίες

Οι ψευδείς ή κακόβουλες καταγγελίες που σχετίζονται με σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση και κακοποίηση είναι εξαιρετικά σπάνιες. Ωστόσο, το μέλος του προσωπικού της ActionAid που διαπιστώνεται ότι έχει προβεί εν γνώσει του σε ψευδή καταγγελία, υπόκειται σε πειθαρχικές κυρώσεις οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν ακόμη και σε λύση της σχέσης εργασίας. Επισημαίνεται ότι αν μια υπόθεση δεν γίνεται δεκτή, αυτό δεν σημαίνει απαραίτητως ότι η καταγγελία είναι ψευδής, αλλά ότι τα αποδεικτικά στοιχεία δεν είναι επαρκή ή ότι, ακόμη και στην περίπτωση που η καταγγελία δεν αγγίζει τα όρια της σεξουαλικής παρενόχλησης, μπορεί να αποτελεί παρενόχληση ή σεξιστική συμπεριφορά που αντίκειται στις πολιτικές και στον κώδικα δεοντολογίας της ActionAid.

11. Επιλογές υποστήριξης

Στήριξη παρέχεται σε επιζώντες-ούσες/καταγγέλλοντες-ουσες ανεξάρτητα από το αν έχει κινηθεί επίσημη διαδικασία (π.χ. έρευνα). Επίσης, στήριξη διασφαλίζεται, κατά περίπτωση, σε όσους εμπλέκονται σε διαδικασία διαχείρισης περιστατικού, αναγνωρίζοντας τις επιπτώσεις αυτής της διαδικασίας, για παράδειγμα, στους μάρτυρες και σε όσους κατηγορούνται για ανάρμοστη ή επιβλαβή συμπεριφορά. Η υποστήριξη μπορεί να περιλαμβάνει ειδικευμένη ψυχοκοινωνική υποστήριξη, ιατρική υποστήριξη, νομική υποστήριξη και/ή πρόσβαση σε άλλη ειδικευμένη και κατάλληλη υποστήριξη ανάλογα με τις ανάγκες.

Οι επιζώντες/ούσες και οι καταγγέλλοντες/ουσες μπορούν να επιλέξουν εάν και πότε επιθυμούν να λάβουν τις διαθέσιμες επιλογές υποστήριξης. Η ActionAid δεσμεύεται να μαθαίνει από τους επιζώντες και να καθοδηγείται από αυτούς, όταν κάτι τέτοιο κρίνεται ασφαλές και σκόπιμο.

Η ActionAid δεσμεύεται να συνεργάζεται με τις τοπικές ΜΚΟ και τις ομάδες για τα δικαιώματα των γυναικών προκειμένου να εμβαθύνει τις γνώσεις της σχετικά με τις ασφαλείς, διατομεακές και φεμινιστικές επιλογές υποστήριξης και να εξασφαλίζει ότι οι παρεχόμενες επιλογές υποστήριξης καλύπτουν τις ανάγκες διαφορετικών κατηγοριών επιζώντων.

Η ActionAid έχει καθήκον να εξασφαλίζει ότι η υποστήριξη προς τους ενήλικες που διατρέχουν κίνδυνο παρέχεται από αρμόδιους επαγγελματίες και φορείς. Επίσης, η ActionAid εξασφαλίζει ότι τα περιστατικά αναφέρονται στους αρμοδίους, ότι λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα ώστε αυτοί να

τηρούν τις αρχές της ActionAid και ότι η ευημερία του ενήλικου που διατρέχει κίνδυνο αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα.

Με βάση την *Πολιτική για την Προστασία και τη Διασφάλιση των Δικαιωμάτων του Παιδιού*, η ActionAid εξασφαλίζει ότι η υποστήριξη των παιδιών παρέχεται από κατάλληλους επαγγελματίες και φορείς. Η ActionAid εξασφαλίζει επίσης ότι τα περιστατικά αναφέρονται στους αρμοδίους, ότι λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα ώστε αυτοί να τηρούν τις αρχές της ActionAid και ότι η ευημερία του παιδιού αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα.

Για τυχόν ερωτήσεις σχετικά με τις επιλογές υποστήριξης, απευθυνθείτε στο δικό σας Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και/ή στην Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση και Κακοποίηση (safeguarding.hellas@actionaid.org).

Παράρτημα 1 – Διάγραμμα ροής για τη διαχείριση περιστατικών

1. ΛΗΨΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

- Εντός 24 ωρών, ο παραλήπτης αναγνωρίζει ότι έχει λάβει την καταγγελία του επιζώντα/καταγγέλλοντα
- Εντός του επόμενου 48ωρου, η Επιτροπή Ενδιαφερομένων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση συνεδριάζει για να συζητήσει σχετικά με την

2. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ, ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ (εντός 48 ωρών)

- Εγγυάται την ασφάλεια και την ευημερία του/της επιζώντα-ούσας/καταγγέλλοντα-ουσας
- Αξιολογεί και διαχειρίζεται περιπτώσεις άμεσης ανησυχίας σε θέματα ασφάλειας ή κινδύνου και εγγυάται την εμπιστευτικότητα
- Συγκεντρώνει νομικές συμβουλές, αν χρειάζεται
- Ενημερώνει τα εσωτερικά/εξωτερικά εμπλεκόμενα μέρη, αν χρειάζεται, μεταξύ άλλων τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση
- Λαμβάνει απόφαση για τη διεξαγωγή ή μη έρευνας. Σε περίπτωση διεξαγωγής έρευνας, η ομάδα:

Εάν απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, η Επιτροπή Ενδιαφερομένων Μερών μπορεί:

- Να προβεί σε συλλογή αποδεικτικών στοιχείων ώστε να διαπιστώσει κατά πόσον είναι δυνατή η διεξαγωγή έρευνας
- Να κλείσει την υπόθεση και να τεκμηριώσει την απόφασή της, εάν η έρευνα δεν είναι δυνατή (π.χ. αν ο/η επιζών-ούσα δεν επιθυμεί την έρευνα ή οι πληροφορίες είναι ανεπαρκείς)
- Να αξιολογήσει ποιες άλλες ενέργειες μπορούν να αναληφθούν ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες

3. ΕΡΕΥΝΑ (περίπου 4 εβδομάδες)

- Η Ομάδα Έρευνας υλοποιεί την έρευνα, μεταξύ άλλων:
  - ο Πραγματοποιεί συνεντεύξεις (επιζών-ούσα/καταγγέλλον-ούσα, μάρτυρες και τέλος καταγγελλόμενος/μεινη)
  - ο Συλλέγει τυχόν διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. ηλεκτρονικά μηνύματα)

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ

Τόσο οι επιζώντες/καταγγέλλοντες όσο και ο καταγγελλόμενος/μεινη μπορούν να ασκήσουν αίτηση

4. ΑΠΟΦΑΣΗ/ΕΚΒΑΣΗ (εντός 72 ωρών από τη λήψη της αναφοράς)

- Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων συνέρχεται για να συζητήσει σχετικά με την έκθεση έρευνας
- Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων κοινοποιεί στον/στην επιζώντα-ούσα/καταγγέλλοντα-ούσα, στον καταγγελλόμενο και στην Επιτροπή Ενδιαφερομένων Μερών την απόφασή της
- Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων υλοποιεί τις συμφωνηθείσες

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

- Υποστήριξη παρέχεται στον/στην επιζώντα-ούσα/καταγγέλλοντα-ούσα, στον καταγγελλόμενο και σε άλλους, κατά περίπτωση

5. ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

- Η Επιτροπή Ενδιαφερομένων Μερών συγκαλεί συνάντηση για την αξιοποίηση των διδαγμάτων, προκειμένου να επανεξετάσει τη συγκεκριμένη διαδικασία διαχείρισης περιστατικού και να διατυπώσει συστάσεις για τη βελτίωση των σχετικών πρακτικών στο μέλλον
- Συγκέντρωση ανατροφοδότησης από τον/την επιζώντα-ούσα/καταγγέλλοντα-ούσα για την τροφοδότηση της διαδικασίας αξιοποίησης διδαγμάτων
- Το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση ενημερώνει τους κύριους εσωτερικούς και εξωτερικούς ενδιαφερόμενους, παρακολουθεί τις συστάσεις της Επιτροπής Ενδιαφερομένων Μερών έως την ολοκλήρωση της

2^η συνάντηση για το περιστατικό

- Επανεξέταση κινδύνων και επικαιροποίηση σχεδίου μετριασμού
- Απόφαση σχετικά με το ενδεχόμενο διερεύνησης
- Εάν «ναι», τότε:
  - ο Επικαιροποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων
  - ο Κοινοποίηση της απόφασης στον καταγγέλλοντα
- Εάν «όχι», η υπόθεση κλείνει και ο φάκελος επικαιροποιείται λόγω μη συνέχισης της έρευνας

Παράρτημα 2 – Ρόλοι και αρμοδιότητες στη διαχείριση περιστατικών

Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση

Η Διεθνής Γραμματεία και όλες οι χώρες πρέπει να συγκροτήσουν μια μόνιμη Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Η Επιτροπή αυτή έχει την ευθύνη να δέχεται τις ανησυχίες ή τις καταγγελίες, να συνεργάζεται με τον/την επιζώντα/ούσα τον/την καταγγέλλοντα-ουσα για τη διαδικασία που επιθυμούν να ακολουθήσουν, και τέλος να δρομολογεί και να παρακολουθεί την έρευνα και την ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης περιστατικού εφόσον έχει συμφωνηθεί κάτι τέτοιο.

Η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών προβαίνει σε διαλογή όλων των περιστατικών ώστε να αξιολογεί τις ενέργειες που πρέπει να αναλαμβάνονται και τη σειρά που πρέπει να ακολουθείται. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέλη της Επιτροπής προβαίνουν σε συλλογή αποδεικτικών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώνουν κατά πόσον είναι εφικτή η διενέργεια έρευνας. Σε περίπτωση που η έρευνα είναι αδύνατη (π.χ. εάν ο/η επιζών/ούσα δεν επιθυμεί την έρευνα ή οι πληροφορίες δεν επαρκούν για να προχωρήσει η υπόθεση), η Επιτροπή κλείνει την υπόθεση και τεκμηριώνει την απάντησή της. Η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών αξιολογεί ποια ακόμη μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες π.χ. ευαισθητοποίηση, ανάπτυξη πολιτικών.

Σε επίπεδο χώρας, η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, έναν εκπρόσωπο του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού, και τον Διευθυντή Χώρας/Εκτελεστικό Διευθυντή. Κάθε χώρα ενθαρρύνεται να εξετάζει ποιοι ακόμη αρμόδιοι μπορούν να συμβάλλουν στη διαδικασία, έχοντας πάντα υπόψη την πρωταρχική σημασία της τήρησης της εμπιστευτικότητας και της ανταλλαγής πληροφοριών με βάση την ανάγκη γνώσης. Η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση:

- Εκπονεί τη συγγραφή υποχρεώσεων για την έρευνα.
- Ορίζει μια Ομάδα Έρευνας που διεξάγει την έρευνα και καταρτίζει μια έκθεση.
- Ορίζει μια Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων αρμόδια για την παραλαβή της έκθεσης, τη λήψη απόφασης σχετικά με το περιστατικό, και την προώθηση περαιτέρω ενεργειών. Η Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση πρέπει να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων και ότι αυτά τα άτομα διαθέτουν την κατάρτιση και τη γνώση να φέρουν σε πέρας τα καθήκοντά τους (π.χ. κατάρτιση στη διασφάλιση, στη δικαιοσύνη μεταξύ φύλων κ.λπ.).
- Αναδεικνύει ως αντικείμενο προβληματισμού τη σημασία της εμπιστευτικότητας προκειμένου όλοι να γνωρίζουν τις προσδοκίες και τις πιθανές συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης της εμπιστευτικότητας.
- Αναλαμβάνει την ευθύνη για την επίβλεψη της διαδικασίας και μεριμνά ώστε όλες οι έρευνες να διεξάγονται σύμφωνα με τις αξίες της ActionAid και ότι για όλες εφαρμόζεται μια δίκαιη διαδικασία.
- Το Αρμόδιο Άτομο για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση είναι αρμόδιο να εξασφαλίζει ότι κάθε περιστατικό τεκμηριώνεται στο σύνολό του, ότι όλες οι δραστηριότητες αναλαμβάνονται σύμφωνα με την προσέγγιση για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση της ActionAid, και τέλος να ενημερώνει τη Διεθνή Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση σχετικά με το περιστατικό και την έκβαση της υπόθεσης.

Ομάδα έρευνας

Η Ομάδα Έρευνας συγκροτείται από δύο (2) ερευνητές εκπαιδευμένους σε θέματα διαφύλαξης. Όταν είναι αναγκαίο, μπορεί να χρησιμοποιείται κατά περίπτωση ένας εξωτερικός ερευνητής. Αυτή η απόφαση λαμβάνεται από την Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Τα μέλη της Επιτροπής Ενδιαφερόμενων Μερών και της Ομάδας Λήψης Αποφάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στην Ομάδα Έρευνας. Η ομάδα έρευνας είναι υπεύθυνη για τα εξής:

- Διενέργεια συνεντεύξεων
- Συλλογή και αξιολόγηση διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων
- Εκπόνηση μιας έκθεσης έρευνας η οποία κοινοποιείται στον/στην επιζώντα-ούσα/καταγγέλλοντα-ουσα, στον/στην καταγγελλόμενο/μενη, στην Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση και στην Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων.

Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων

Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων απαρτίζεται από τρία άτομα, παράλληλα με την υποστήριξη από το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού. Τουλάχιστον δύο μέλη του προσωπικού στην Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων πρέπει να είναι γυναίκες. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό σε κάποια περίπτωση, οι λόγοι γι' αυτό πρέπει να καταγράφονται από την Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση. Όλα τα μέλη της Επιτροπής Λήψης Αποφάσεων πρέπει να ανήκουν σε διαφορετικό τμήμα από αυτό του/της καταγγέλλοντα/ουσας και του/της καταγγελλόμενου/μενης, ώστε να διατηρούν την ουδετερότητά τους. Ο προϊστάμενος του/της καταγγέλλοντα/ουσας ή του/της καταγγελλόμενου/μενης δεν μπορεί να συμμετέχει στην Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων. Ο προϊστάμενος έχει καθήκον να παρέχει στήριξη και στα δύο άτομα σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Η εμπλοκή ενός προϊσταμένου θα μπορούσε να σημαίνει ότι δεν αντιμετωπίζει με αμεροληψία τις δύο πλευρές με αποτέλεσμα η διαδικασία να μην είναι δίκαιη και διαφανής. Εάν υποβάλλεται καταγγελία που σχετίζεται με ανώτερο μέλος του προσωπικού (για παράδειγμα με έναν διευθυντή χώρας ή ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου), ενδεχομένως πρέπει να συγκροτηθεί διαφορετική επιτροπή. Στην προκειμένη περίπτωση η Διεθνής Ομάδα για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση πρέπει να δίνει συμβουλές κατά περίπτωση. Επίσης, ένας μέλος της Επιτροπής Λήψης Αποφάσεων, ανώτερο στέλεχος, πρέπει να διοριστεί ως πρόεδρος. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί επίσης να κληθούν να συμμετάσχουν στην επιτροπή. Η Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων είναι αρμόδια:

- Να επανεξετάζει την έκθεση που εκπονείται από την Ομάδα Έρευνας και να καθορίζει εάν η καταγγελλόμενη συμπεριφορά παραβιάζει την πολιτική της ActionAid.
- Να παραπέμπει τον καταγγελλόμενο σε πειθαρχική επιτροπή εάν κρίνεται σκόπιμο, με βάση την εθνική πειθαρχική πολιτική και διαδικασία της ActionAid.
- Να ενημερώνει την Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση σχετικά με την απόφαση και να συμμετέχει σε συζητήσεις για την άντληση διδαγμάτων μετά το κλείσιμο της υπόθεσης.

Υποστήριξη από το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού

- Παρέχει υποστήριξη και συμβουλές στην Επιτροπή Ενδιαφερόμενων Μερών για τη Σεξουαλική Παρενόχληση, Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και τη Διασφάλιση, στην Ομάδα Έρευνας και στην Επιτροπή Λήψης Αποφάσεων ώστε να εξασφαλίζεται ότι η διαδικασία συμμορφώνεται με τη σχετική νομοθεσία για την απασχόληση.
- Αποκτά και διατηρεί γνώσεις σχετικά με τις εθνικές πολιτικές της χώρας όσον αφορά τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, λαμβάνει νομικές γνωμοδοτήσεις και παρέχει υπηρεσίες δικηγόρου κατά περίπτωση.

- Παρέχει υποστήριξη και πραγματοποιεί τις απαραίτητες προσαρμογές κατά τη διάρκεια της έρευνας. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν: την προσωρινή αλλαγή του άμεσου προϊστάμενου ή της θέσης/τοποθεσίας του γραφείου και τη συμβουλή για αναστολή της σχέσης εργασίας του καταγγελλόμενου κατά τη διάρκεια μιας έρευνας, εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο. Η αναστολή δεν συνεπάγεται την ενοχή του καταγγελλόμενου. Πρόκειται απλώς για ένα μέσο που διασφαλίζει τη διενέργεια εις βάθος έρευνας.

Δεκτή/Μη δεκτή

- Μια έρευνα ή άλλη διαδικασία γίνεται δεκτή (στοιχειοθετείται) όταν καταλήγει υπέρ του/της καταγγέλλοντα/ουσας. Συνιστάται η χρήση της λέξης «δεκτή» αντί της λέξης «στοιχειοθετείται», καθώς ο δεύτερος όρος έχει μεγαλύτερη σχέση με τις ποινικές διαδικασίες.
  - Όταν μια έρευνα ή άλλη διαδικασία δεν είναι δεκτή (δεν στοιχειοθετείται), διαπιστώνει ότι τα στοιχεία δεν επαρκούν για να επιβεβαιώσουν ότι η καταγγελλόμενη ανάρμοστη συμπεριφορά έχει λάβει χώρα ή ότι, με βάση τις πιθανότητες, το πιθανότερο είναι ότι η συμπεριφορά δεν έχει λάβει χώρα.
  - Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια καταγγελία ενδέχεται να γίνει εν μέρει δεκτή (στοιχειοθετείται εν μέρει). Δηλαδή, δεν είναι δυνατόν να γίνουν δεκτά όλα τα μέρη μιας καταγγελίας, αλλά ορισμένες μόνο πτυχές της.

Παράρτημα 3 – Πρότυπο έντυπο εκτίμησης κινδύνου για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση

Το παρόν έντυπο πρέπει να συμπληρωθεί από μέλος του προσωπικού εκπαιδευμένο/έμπειρο στη διενέργεια εκτίμησης κινδύνου

Ημερομηνία εκτίμησης κινδύνου	
Όνομασία έργου	
Όνομα συνεργάτη	
Χορηγός/-οί	
Όνομα εισηγητή της ActionAid	
Όνομα εισηγητή συνεργάτη	

		Επίπτωση		
		X	M	Y
Πιθανότητα	Y-3	M	Y	Y
	M-2	X	M	Y
	X-1	X	X	M

Εκτίμηση κινδύνου							Διαχείριση κινδύνου				
Δραστηριότητα έργου	Προσδιορισμός κινδύνου για το παιδί	Ανάλυση παραγόντων κινδύνου – τι προκαλεί τον κίνδυνο;	Ποια είναι τα υφιστάμενα μέσα ελέγχου;	Υπολογισμός κινδύνου			Ποιοι επιπλέον έλεγχοι/ποιες πρόσθετες δράσεις έχουν συμφωνηθεί για τον μετριασμό του κινδύνου;	Από ποιον	Υπολογισμός κινδύνου		
				Πιθανότητα	Επίπτωση	Επίπεδο κινδύνου			Πιθανότητα	Επίπτωση	Επίπεδο κινδύνου
π.χ. συνέντευξη από εσωτερικώς εκτοπισθέντα παιδιά σχολείου	Δημοσιευμένο υλικό που υπονομεύει την ασφάλεια των παιδιών	Μη λήψη μέτρων για τη συγκατάθεση και την ανωνυμοποίηση του υλικού	Έντυπο συγκατάθεσης· συμφωνηθείσες διαδικασίες για την ανωνυμοποίηση παιδιών σε δημοσιευμένο υλικό	M-2	Y	Y	Εκπαίδευση μελών του προσωπικού που δεν ανήκουν στο τμήμα επικοινωνίας ενόψει ταξιδιού σε περιοχές συγκρούσεων και εργασία με παιδιά· ανταλλαγή σχετικών πολιτικών εκ των προτέρων	Τεχνικός εμπειρογνώμων· Προϊστάμενος	Y-1	Y	M

<i>Εισαγωγή επιπλέον γραμμών εάν χρειάζεται</i>											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--